

DOLMEN/5

Dolmen 5, 7a, 7b

od: Michael Důs, Oslavička
(u Velkého Hrzířic) (vázal)
předání leden 1983

~~10. 11. 1983~~

18. 5. 1983

For Dolmen Fans Only

Dal Jsem Svému Synovi
/Malému Plavovlasému Klučinovi
Který Bude Za Několik Let
Hrát Na Baskytaru V Avantgardní Rockové Kaple
A Vousy Bude Mít Oberveny Na Machovo/
K Vánocům Stavebnici Merkur

Můj Pětiletý Chlapec
Mí Dal Boty
Které Sám Učil Z Nosorežčí Kůže
Kterou Vyměnil Za Máš Polobarevný Televizor
Se Svým Kamarádem Ze Školky
Jehož Tatínek Je Cestovatelem

Jinak U Nás Nikdo Nic Nedostal
Protože V Naší Chaloupce Na Pař Nose
Už Nikdo Jiný Nebydlí

Hoch Poděkoval Zdvorile A Velice Distinguevaně
Jak Ho Tomu Již Od Narození Učím
A Odebral Se S Hračkou Do Svého Pokoje
Na Otázku Chce-li Večeřet
Odvětil Ze Má Příliš Mnoho Práce
A Na Stravu Nemá Ani Pomyšlení

Snědl Jsem Zamyšleně Želví Polévku
Kterou Jsem Uvařil Z Naší Želvičky
A Vzpomínal Jsem Na Krásné Dlouhé Vlasy Jeho Matky

Potom Jsem Si Šel Lehnout
Před Spaním Jsem Se Ve Tmě
Bavil Se Zapalovačem

Ráno Jsem Se Podávil
Neboť Venku Padaly Zelené Sněhové A Ovesné Vločky

Odmítl I Snídani
A Udal Stejný Důvod Jako Prve

Chtěl Jsem Se Dívat Na Televizi
Ale Pak Jsem Si Vzpomněl
Ze Ji Už Nevlastníme
Dopoledne Jsem Prožil Klidně

Ani Opečená Zvírátká Z Omalováněk
Jeho Zamilované Jídlo
Které Jsem Připravil K Obědu
Ho Nedokázala Odtrhnout Od Načaté Práce

Teprve O Svačině Přišel
Do Naší Tříposchodové Kuchyně
Sedl Si Na Malou Proužkovanou Židli
A Snědl Všechny Stodvacetčtyři Jahodových Koláčů
Co Jsem Měli Doma

Mohl Se Tě - Pravil Jsem - Zeptat Co
Jsi Vlastně Vytvořil
Vytvořil - Vyprskl Smíchy - Otče Ty Máš Ale Staromódní Slovník
No Přece - Řekl Poněkud Upjatě - Praktickou
Přenosnou Mačírnu Pro Všechny Ty Kdoš Mají Něco Proti Časopisu Dolmen

K Dolmenu č.5

Tak tu máme zase Dolmen. Je označen jako číslo 5, ale mohl by se také klidně jmenovat např. Po stopách Juliáše Antropeda nebo vlastně i jinak. Hlavní osou Dolmenu č.5 totiž je chronologický vývoj "dítěte Dolmenu" Juliáše Antropeda. Máte možnost zde poměrně polopaticky sledovat jeho vývoj od mládí až po stáří. Na jeho utváření se podíleli všichni členové Dolmenu, a to slouží k prostornějšímu obrazu jeho růstu v jednotlivých obdobích.

První etapou jeho bytí je období "polykání něhy a uvědomování si svých možností". Toto období je zde reprezentováno v básních Uprostřed noci a Mejdánkové. Dalším obdobím je období "agresivity, bouřející nervosity a degradování obecných měřítek krásy". Toto období je zachyceno v básních Holčičce, Krevní pochoutka, Smažená ocel. Třetím obdobím je už "sklidňování za pomoci usilování víry v sebe a větší vnitřní analýzy" - to se odráží v básních Stár mi ap a z části i v povídce Třetí část roku. No a už tu máme jeden z nejvýznamnějších přerodů, silný přechod do "dospělosti". Ta se štěpí na období, které inklinuje k rekapitulaci/básně Weekend a Vzpomínáš/a na období, chápající svou novou moc plynoucí ze zkušenosti/Utrhnu si tě děvčátko, Sraz absolventů, Stotíleci svědectví o konci světa/. Závěrečná báseň La Senilita pouze dělá pomyslnou tečku za vývojem Juliáše Antropeda, člověka, který se skládá i z vás.

V Dolmenu č.5 se nacházejí i práce s oddílu "krásného slova" tematicky s Juliášem nesouvisějící. To proto, aby čtenář neměl tu báječnou jistotu, co se zase dozví na další straně. Jsou to převážně experimenty, vytvářející buď určité obrazy nebo rytmy nebo.... Pro větší žánrovou pestrost je zde zařazen ještě jeden "edgar-allan-poeovský" horror. Dolmen se však nechce omezovat jen na oblast "krásného slova", ale chce i zvyšovat informovanost čtenářů, což je také důležitou povinností časopisu, a k tomu má sloužit oblast vymezená recenzím, zprávičkám, zprávám, úvahám....

Je to určitá změna dosavadní koncepce a doufáme, že dobrá.

Tomáš

0 6/2/6

Jméno

Juliaš^v

Příjmení

Antroped

Datum a místo narození

11.3. Čbursk

Výška

178,5 cm

Velikost chodidla

42 1/2

Barva očí

šedozelená

Barva vlasů

šedá

Zvláštní znamení

Místo

Lány

Datum

12.11

JULIÁŠ ANTHOPED
/do vlnku/

Uprostřed noci		Štěpán
Mejdánkové		Pavel G.
Holčičce		Tomáš
Krevní pochoutka		Tomáš
Smažená odel		Štěpán
Stár mí ap		Tomáš
Třetí část roku		Štěpán
Weekend		Zyger Gabha
Vzpomínání		Pavel G.
Utrinu si tě děvčátko.....		Tomáš
Sraz absolventů		Pavel G.
100 000 svědectví		Pavel G.
La Senilita		Tomáš

ilustrace grafická úprava M.Š.

UPROSTŘED NOCI

Uprostřed noci se probouším
A do černé dokonalé tmy
Kreslím hořící cigaretou
Tvé jméno

Nemusím vidět výsledky
Svého zmaření
Vše si může noc skryt
Vše může obejmout svým pláštěm
Vše se může ztratit
V jejích diamantových očích

Já vím, že tu něco bylo

Hojdánkové

Taškařice

Cukrdlátka

Úsměv á la

zadní vrátka

Znamé tváře

Jak se máme ?

Zip se páře

Ochutnáme

Hořké pivo

v sladkých džbáncích

Sladké víno

v hořkých ústech

milujeme

vysmějeme

vožereme

posereme

Zapějme si

Píseň písni:

Nahá stehna

nahá ňadra

v rytmu rocku

nebo disco

DISCO MINI

MUMI KACE !

SEDMIKRÁSKA K NAROZENINÁM

Z barevných střípeček složená
Z koneček kraječek upletená
Růžovými kostičkami propojená
Habe modrýma šátečkama ovázaná

Chytila se do pastičky!

Já ti to říkal, Kryštofku
Netáhaj ze ten provázek!
Židlička se převrhne
A ten had s červenýma očkama
Vycení zuby, zoubečky
S leskle modrým

trochu už oprýskaným

povlakem

JJJ!

trochu se ho lekneš

ALE

Pod jazyčkem mu budeš harašit
Růvabně průhledné korálky
Ty se ti jistě

budou líbit

Časem nabobtnají do velikosti

koule Země

Probudíš se

a budeš mít poslintanej polštářek

Maminka ti setře krev z šelíčka

/ a kousne tě do krčku /

He, He, He! - smějou se kmotřiči

Hudba jim pulsuje v krční tepni

Vážou si šátečky proti kousnutí komára

Očkovanci očkování!

Podívej!

Žirafa za topením,

víš,

že s tím krkem

Ti hraje blues k narozeninám

Favlinka, Renátka, Lucinka a BOBINA se drží za ruce

A tancují láskovnou mazurku

No jo, máš pravdu!

Tancovat mazurku na blues!

Nebo hrát blues při mazurce!

Já jen nevím, jak s to mýlel

Tatínek ti dal strojek na hraní

Stačí zatáhnout za páčku a vytrhá ti

Všechny vlásky!

He, He, He! - zas ti kmotřiči

Pro jistotu sis dal sám sobě

Deštník proti nepohodě

A dekret na znárodnění veřejných domů

No, nedívej se tak na sebe

// na nás //

Copak? Co to brebentíš o výčitkách?

A ták...

No jo, to mrzí každého,

že ona to odnesla hnedka z kraje

Třeba je v té pastičce

TEPLO!?

Štěpán

Holčičce

Kamenná kladiva
 těžce dopadají
 na mramorové stoly
 holčičko moje
 poslouchej svůj nekrolog
 toužila jsi po nářezu
 tak už se mi necukej.

Kamenné kříže
 hutně zvoní
 o zinkové poklice
 holčičko moje
 chtělaš celý život
 poslouchat hlas boha
 tak už se ztiš a poslouchej.

Lehce tě biju přes ústa
 ruce strojově dopadají
 bude mi bez tebe smutno
 holčičko moje
 už neplač, bolest přejde
 bolest přejde v konec
 rychlej a skvělej pro tebe.

Zahrabal jsem tě pod yasasan
 hlínou ti posypal čelo
 a těžka navylezu z údivu
 holčičko moje
 tak jednoduché
 fakt je to už za náma
 asi to brzo zapomenu.

Krevní pochoutka

krevní pochoutka
to je moje Maruška
má krevní zadeček
volně plesklej
v módních šortkách
na hlavě tisíce kudrlinek
z mozečku anténky
krev jí pulzuje
ve všech syrovejch svalech
a cáká glukózu
do všech orgánů
pane, ta má pak energie
krevní pochoutka
má ráda
sušenou zeleninu
a svoji figuru
zlatejma náušnicema
okleští svoji kostnatou
hlavičku
umě spravované zuby
cení kdykoliv
protože
jsou
hodně
bílé
ale hlavně
má uvnitř
všechno krvavý
je to balónek
plný krve
nafukující gumové masíčko
plesk-plesk.

SMAŽENÁ OCEL

Jsem nerrrrrrrvózní
Nerrrrrrrvózní až k prasknutí!
Tlačím své tělo ulicí
Vzduch je spálená síra
Kreslim lidem rudý kříže
Na jejich zparchantělý vrata!
Ubijte nervózu ve mně
Je to na spadnutí
A dráty v hlavě
Nestačí neutralizovat
JSEM ŠÍLENĚ NERVÓZNÍ
Chápete ??
Zkopu asi nějakýho psa
Brante mi a nakažte se taky
Puknou dlažební kostky
Zřítíme se do řek
Zasyčí to
Lidi, co to neviděli
Řeknou:
Uhasili ďábla! Oslavme to!
N a jejich slavnosti
SE PAK PŘIŘÍTÍME
se skleněnejma očima
a chaluhami ve vlasech
zelení apoštolové lži
oči na vidličkách
omastek na chodidlech
z nervozity usmažíme
plno RYB!
Není co závidět
Jsou to jen
Trochu sytější
Barvy, ach bože!

ZVONY

Jed-nou.....
Tak-hle.....
Mos-kva.....
Sly-šte.....
Bu-rácí.....
Ze-lezo.....
Zvo-ny.....
Tep-ny.....
Pos-lání.....
Bam-bule.....
Puls-šily.....
Krev-maso.....
Zvo-ny.....
Tep-ny.....
Jelís-marjá...
Nevol-nost...
Bi-ží.....
Du-ní.....
Fle-chy.....
Mos-kvy.....
Zvo-ny.....
Tep-ny.....
Dr-tí.....
Te-pe.....
Hra-níčí.....
Pro-stor.....
O-lovo.....
O-kovy.....
Zvo-ny.....
Tep-ny.....
Jdou-bíjou...
Duní-tapou...
Brd-ce.....
Dra-ty.....
Zvo-ny.....
Tep-ny.....
Jsemnekonečně
po jenzvonímJse
mnekonečněspoj
enzvonímJsemne
konečněspojenz
vonímJsemnekon
ečněspojenzvon
ímJsemnekonečn
ěspojenzvoním
SEMNEKONEČNĚ
OJENZVONÍMJSEM

Stár mí ap

1./ Prolog:

to se teda skvěle
 fakt skvěle bavíte
 je to k čertu
 a chce to něco moc chytrýho
 žádnou kanárkově žlutou
 na paletě nemám
 vidíte, oklamal jsem vás
 je to zase žlutý
 máte z čeho bláznit
 podívejte
 žlutá!

2./ Fofr:

jsem defektor
 jsem tvoje zbraň
 odsouzenej do svýho ideálu
 odsouzenej a podoba nebyla proti
 všichni jsem si říkali
 jako
 che-che
 jako
 já si teď můžu říci
 akorát

a co ty, jak ty mě znáš?
 jsem idální já
 někdy to ale i vě mně fakt šije
 a je docela možný,
 že po tobě někdy plivnu
 ale i tak tě mám moc rád
 božítku, to je náhodička
 jsem já
 já, svůj ideál!

3./ Epilog:

neházej mi broučku
 klacíčky pod nožičky!

Byl podzim. Vlasy padly na zelený oltář vojenské katedry. Snažil jsem se příliš ho nebrat na vědomí. Chodil jsem pořád jen v tričku a kraťasech, ukazoval jsem na sluníčko a v duchu mu spiklenecky povídal; "Furt sviť, sviť, nenech se vytlačit, spoj se se mnou a ukážem jim to". Kому a co? Vlastně pořádně nevím - asi podzimu a zimě. Hm, a teď je podzim a já posmrkávám, mám rýmu a na sobě haldu svetrů. No jo, nějak to nevyšlo. Asi jsme se blbě s tím sluníčkem domluvili nebo co. Báł jsem se, co bude dál. Prázdniny byly děsně dlouhý, tak dlouhý, že jsem se málem stačil seznámkovat a pak z toho ještě vybruslit. V době, kdy kluci a holky z gymplu vyprávěli už zážitky ze školy, ve pozdních příchodech, ve potížích s přezouváním, ve frontách na jídlo a mastnotě jídlen, v téhle době já jezdil hledat klid a svoje dětství a vzpomínky na mamu a tátu a svoje jízdy na prvním kole a vůbec to všechno, co bylo tak fajn a je to tak daleko, že jsem tomu už skoro přestával věřit a že se to nedá už ničím skazit. Jezdíl jsem po čechách a měl děsně moc času, jezdil jsem jen se spacákem a svetrem tam a zpátky, mluvil a častěji spíš nemluvil a nemyslel na to, co bude dál. A taky jsem furt hledal, čím to je, že ty prázdniny jsou vždycky takový, že z nich žiju pak ještě půl roku. Čím že to je? Teď, ve těchhle prázdninách jsem si často říkal: "No jo, no jo, není to vo-no..." a krčl jsem nosem. Jenže teď je podzim a já vím, že mám zase za sebou něco, co mě neslo samo kupředu, co za mě dýchalo, co mi dávalo užšnější prostor, co... prostě, že mám zas za sebou ty chvíle, po kterých nějak nevím, jak přežiju zas ten rok do dalších prázdnin... No jo, ale teď je podzim. Stál jsem na jeho prahu jako po vysvěcení, bez jakéjkoliv zátěží." Je to jasný. Jsou věci, co mám rád a věci, který rád nemám. Nehodlám se zabývat nějakýma komplikacema. Co mám rád a co ne je jasný. To mi umožní řídit se podle toho. Není na tom nic složitýho" říkal jsem Jarrynovi a držel se jednou rukou tyče v autobusu, kterým jsme právě jeli /ČESTU- JÍŠÍ JSOU POVINNI SE DRŽET/ a druhou ruku jsem svíral v pěst. Jarryn se usmál a pak jsme se rozloučili. S Jarrynem jsme chodili do školy a občas si takhle povídáme.

Teprve, když jsem odcenýkal dveře od našeho baráku, vzpomněl jsem si, že jsem mu chtěl říct, že jsem rád, že jsem ho viděl. "Jsem fakt rád, Jarryne, že jsme se viděli." jsem mu chtěl říct. Po odcenýnutí dveří je taky otevřena a vejdu do domu. Po levý straně jsou schránky na dopisy. Trochu se skloním a podívám se, jestli mi někdo náhodou nepíše. Tohle dělám od té doby, co jsem jednou v prázdninách čekal na dopisy od Mišky. Každý den jsem se díval. Teď je vlastně dost nennmyslný čekat na nějaký dopis. Věichni jsme tady ve městě když si něco chceme, tak si to spíš řekneme než napíšeme. Ale to nevadí, já bych přeci jen byl rád, kdyby mi někdo, od koho to nečekám, zničehonic napsal. A jediný, co pro to můžu udělat je, že se takhle dívám do schránky. Byla by věčná škoda, kdyby mezi těmi inkasý a účty od telefonu bylo někdy něco, na co čekám a já na to nepřišel. Takže se trochu skloním a pro jistotu se podívám. No jo, nic. Takže mi už nezbyvá než hupky, hupky pěkně domů.

"...jsou určeny k ničení živé síly" no jo, to je zas Motto, středisko vysokoškolských atrap vojáků. Svlékáme a převlékáme se na koupališti a pak jdeme na kopce ovičít taktiku a odbornou tylovou a střelbu a tak vůbec. Z tomu jsme zelený a vostrínaný. Stojíme v pohovu ve třech řadách za sebou a posloucháme ty řeči a koukáme se na názorný ukázky. "Takže, soudruzi, takhle odrazíme pařbou nepřítelův útok, vrážíme mu bodák do prahu, vytahujeme a přitom děláme útok vpravo a poražujeme v útok..." Moc neposlouchám a raději se dívám okolo

sebe. Začínám chápat, proč i podzim má právo na život. "...bo-
dák má po straně žlábek, že? A soudruzi, proč má žlábek? No,
soudruzi?" Při pauze si sednu k okraji javorového hájku a be-
ru do ruky spadlý list. Zmocňuje se mě pocit bezmocnosti nad
těmi žlutými listy se zelenými skvrnami a červenou nožičkou,
které se mi tak hrstě vypínají na ruce. Nevím, co animi, co
jejich krásou, decentní nádepylenou barevností. "Žlábek je na
bodáku proto, aby lépe stékala krev z ran zasaženého nepří-
tele. Vždyť stačí jenom trochu myslat, soudruzi, vždyť na to
musí přijít každé malé dítě!" Listy javoru beru sebou domů, kde
je dám do tlusté knihy, aby se pěkně vylišovaly. Po týdnu však
zjišťuji, že z nich zbyla jen jakási suše barevná křehká omar-
ce, bez oněch náznaků života, vypnutosti a barevné vytržebeno-
sti, které jsem u nich tak obdivoval. Stejně jako u druhých krá-
levoč podzimů-kaštanů, kaštanů, hnědoučké, maslivé, zablžené,
sametově decentní, s vědomím vlastní nepřekonatelné líbeznosti
a krásy. A v kapse po dvou dnech? Udýchání, svraštění, stydliví.
Chtěl jsem nějaké dát Patričku. Jako dárek. Jenže jsem jí právě
ty dva dny neviděl a pak jsem se už stydlí ze ty kaštany v dů-
chodu. No jo, Patrička. Ta mi první ukázala, že se nemusím pod-
zim tak moc bát. "Bude to krásný" říkala a tancovala po chodní-
ku. "Vědomo bude krásný. Podzim, příchod, první sněh, vánice,
druhý sněh". Pokusil jsem se jí obejmout a podívat se jí do očí,
jak dalece to myslí vážně. Zasmála se a přelila na druhý chodník.

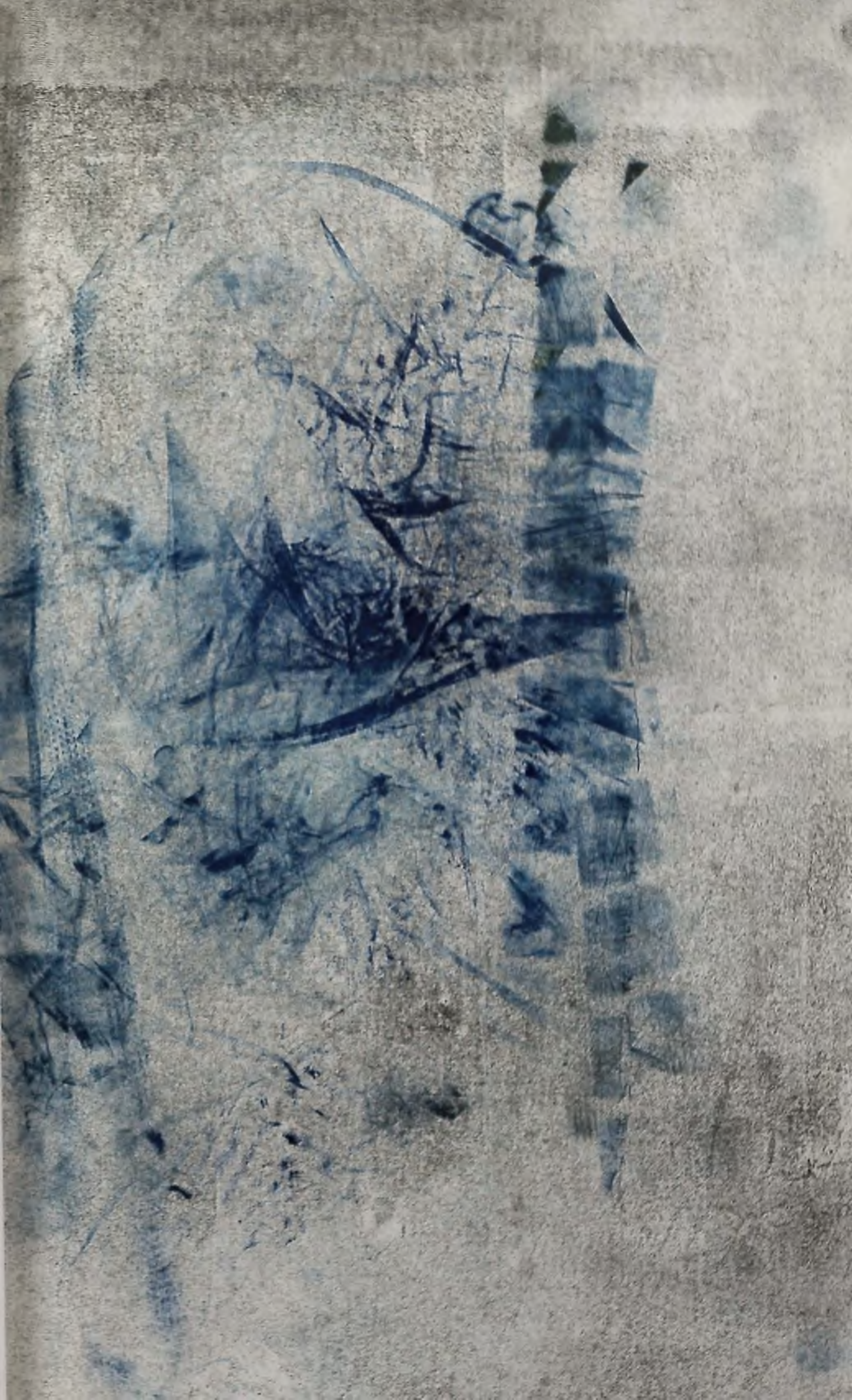
Pak přišly alhy. Kámo jsem se pozdě vstoupil, tak jsem se
jen rychle voblík, mluvené do tašky, puc-puc zuby, klíče, zá-
mek, přibouchnutí dveří, schody, dveře vod baráku a s ještě sko-
ro neotevřenými očima jsem venku. A tady je ona-alha. Stojím
jak vopášený, když udělám rychlej pohyb, určitě v tom mli-
ce dojde ke zkratu. Obesřetně sestupuju na betonovej dvorek a
pomalu, vládně dělám krok za krokem. Rozhlížím se, co jako na
to ostatní lidi. Je ale moc brzy, lidi ještě nevyšli hromadně
do ulic. Takže sem v tom sám. Najednou se ozve dobře známý zvuk
přijíždějícího autobusu a za chvíli už vidím, jak sněh al-
hy a tady profesávní dravčí oči řídícího se dopravního proat-
ředku. Běhám nice jako blázen, ale byl jsem moc daleko od sta-
nice a tak je jasný, že to nemůžu stihnout. Takže ve škole bu-
du zase pozdě!

Na jaře jsem častokrát při jízdě tramvají nebo metrem ne-
bo něčím podobným, často jsem četl knížky. Teď na to nějak nemí-
vám náladu. Stojím u tyče a koukám se přes zapečený sklo ven. To-
hle jsem si taky odnesl z konce prázdnin. Když jsem se k jejích
konci systematicky uklidňoval, tak jsem často takhle zíral ven
a myslel na Patričku nebo na něco podobně hezkýho. A když jsem
uviděl něco zajímavýho, tak jsem si říkal, že je to takovej dá-
rek navíc. Tam venku je hodně věcí, co dokážou zaujmout. Treba
jednou jsme jeli přes takovou křižovatku, která byla celá po-
setá rozmláceným sklem, takovou tou drtinou. A já si najednou u-
vědomil, že úplně živě slyším ten děsný řacht. Až jsem se za-
chvil a ruka mi vylítla kauchu. Hrdy ale nic. Podíval jsem se
úkosem po těch lidech okolo. Ne jasně, taky nic, jak by taky.
Kdyby tu ale se mnou byl Jarryn, stačilo by se na něj podívat
a bylo by mi jasné, že i jím projela ta podivná vlna strachu.
Ale nebyl tu a tak jsem to vnímal jenom já. Pak jsem taky jednou
takhle uviděl z tramvaje Patričku. Šla po chodníku v bílém svetru
a koukala se tak smutně směrem na tu moji tramvaj. Nevím, jestli
mě tehdy uviděla. Na ní dlověk nic nepozná. Já byl taky nějaký
smutnej. Najednou mi bylo líto, že jsem tuhle stanicí našel přá-
ky. Asi bych jí byl venku potkal. Ale vono to už stejně bylo v do-
bě, kdy jsme spolu už jen mlčky kouřili. Nějak jsme uschli.
A kromě toho byla taa a já si nebyl jistý, jestli to opravdu
byla ona. Tak jsem přešel další stanicí a byl dál smutnej a ona

šla dál po chodníku a stále více se mi strácela ve tmě, která přikryla město.

Byl, podzim a já v něm. Stejně jako v zíně, na jaře a v létě nastávala, svítání a stmívání. Stejně jsem sedával nad papírem a nervózně poklepal tužkou a poslouchal jednu desku za druhou. A pak jsem vstal a chodil jsem sem a tam a tak dál a byl podzim. A proseděl jsem s nikým celý den v hospodě a pouštěl si cílevědomě pivo na raj do žil. A večer po ubláhnaném dnu jsem se divil, jak je cigareta křesně lehká a suchy mi dávaly najevo, že byx rády opustily zelené dlaně a já kouřil a oddechoval a před očima se mi dělaly kruhy. A pak jsem vstal a podhrnul záclonu a podíval se ven-byl podzim, ale už jsem si neještě vykl.

-
Štěpán

PUSKINOVÍ

Puškině, Puškině
ať se ti nic nestane
tvaříčky jako jabčáčky
-černoch, černoch-
cizince provokujou
flirty....
bambitky....
tramtadam:
velevážené obecenstvo
máme tady člověka
 hrdinu
 poeta
kterej se nikdy nebál

atd...
etc...

Jak's dopad, hrdino?
to soubojí
Na mnoji
odcizenej sobě
obelhaněj sebou
"klepy zebou, klepy zebou...."

Puškině, Puškině
jak je to jen možné
klasik
a takovej hlupák
vždyť jsi neuměl
žít,
 být,
 klít,
 pro

SEBE

takovej hlupák
takovej hlupák

Puškině, Puškině
ententýny, ententýny
vyhodil ses
z kola ven
klaune
klau
kl
..

Tomaš

Weekend

konec týdne
konec všeho
konec fantazie
konec srandy

protože další den musí přijít
světlo umírá hnitím tmy
a z jejich společných výměšků
se staví nová budoucnost
nové zítřka
nové poslání

protože noci jsou dlouhé
a odpoledne krátká
protože je zima
a protože v létě tomu bude naopak
protože příští rok to bude stejné

a moucha co visí mrtva na zdi zdaleka
asi nebude poslední
a děvče které na mne zírá
protože nezná odpověď
protože je nevinné /ne nadlouho/
jseš hloupá
protože jseš mladá
ale nezaručuji ti
že se to se stářím změní
to spíš ti povadne tuk a kůže

ale máš určitou naději
že se vdáš
a zplodíš v počestném manželství
další syny této země
další byrokraty a hnidopichy
další blázny a ustrašené
další revoltující a bezbranné
tvé lůno zatíží ponekonečné dědičný hřích

až budeš stará
a nikdo tě nebude chtít
až za mnoho let pohasne poslední žár
v tvých vykotlaných očích
a budu-li ještě živ a alespoň trošičku při smyslech
vezmem se a potom prosedíme léta na dřevěné lavici
před bílou omítkou

až se nebude třeba bát unáhleného vzniku života
až si budeš přát abych tě pohladil po tváři
přijď nebo přijď na invalidním vozíku
a já ti nabídnu bílou kávu s rozpuštěnými makovými houskami
a tehdy vyjádříme svůj život v číslech

protože po pondělku vždycky
přijde úterý a po úterku vždycky
přijde středa a po středě vždycky
přijde čtvrtek a po čtvrtku vždycky
přijde pátek a po pátku vždycky
přijde víkend
dva dni aby si lidé mohli vyplakat oči

VZPOMÍNÁŠ ?

XXXXXXXXXX

Jako Ježíš s učeďníky
chodili jsme krajem
a ve vsích po nás
ňafala psí čeládka
Unavené nohy svěžili jsme u splavů
ptali se slunce kolik má paprsků
a hostinských na tlačenku s cibulí
když zemi omýval déšť
aby les voněl houbově
Spánek byl odevzdáním
a hlubokou lázní ve věčnosti
přeměnou tuhy v diamant
a někde na pasece možná
tančily si o nás víly divoženky
svoje dívčí plaché touhy

Jako Ježíš po vodě
chodili jsme krajem
naplnění vírou
v krásu této přítomnosti.

7.3. 83

SLUNCESVIT TU

napuklé snítky malovaných krojkáčků
mimozovité žlutky světlých jasmunčích
groteskní přikvoření letních lásek
a koláči slunce na tvářích
venkovský vzdech jareho mláděte
moje nočky brouzdálky, vy, vy, vy!
hrozím prstíkem s modřínovým nenýtkem
třešňový úsměv hostesek
se žhnoucimi stehny a lýtky
sletý elektrický oblouk na nebi
snaživý cínáček, podpatky klap
roztavil se k poledni
loužičky tekoucího kovu
prašný prach na kožních ornamezech
sucho sucho sucho suchoucí
Vilíkovo zařízení nesg se
přes vlakování čistouškových pramínků
do kterých na každém kroku
až po lokty zapadáme
proklínáme zpečené šervouše
co nám smrděj na kvetoucí zahrádě
JOSEFKA SE SBALILA OD ŽHAVÉHO KAMENÍ!
těžce dodýchá vodou kyselá prosycená bahno
přeláčky ružoprádelkový na písčočích
maminky s kovově modrým opáleným vlasema
plováčky v neckách s vodou vroucí
od toho pálení pálení pálení slunčička
zohýbané olejovité skvrny na dlaních
šurčení se za spaseným vojtěškama
uši vobloudly od největšího kypření
Svěží majoreňky s vypnutým blázkama
Odhoďte natěčky a stud do studní
Vyjděte na návěs a ukloňte se
Vycpanému a škrobenému starostovi
Udělí vám věčný skrupuláč
Nu tedy, nebojte se, no...
Vždyť dnes je
svátek Slunčesvitu!

Štěpán

Utrhnu si tě děvčátko

Utrhnu si tě děvčátko, utrhnou
jsi mladá a krásná

Utrhnu si tě děvčátko, utrhnou
ať chceš nebo ne

Utrhnu si tě děvčátko, utrhnou
chápej to jak chceš

Utrhnu si tě děvčátko, utrhnou
tak to prostě bude

Utrhnu si tě, moje malinká!

Nikdy jsem nechodil
k zamrzlým jezerům
a zátočinám řek,
a tudíž neslyšel jsem zpívat labutě;
za třeskuté dotýkavé zimy
nostalgickou labutí píseň.

Za zahradou byla lóčka a za ní
v noci zamrzlý rybník.

Nikdy jsme k němu nechodili
poslouchat jeho moudré řeči
ze slov nevyslovitelné mlhy,

jen jednou jsme však vysekali
do výlohy ledu širokou,
tlamáckou díru,
kterou jsme házeli své
přebytečné bližní pod měsíční hladinu
a bosi tančili na jejich
skleněném víku rakve
jak po žhavých uhlících
strachu.

Mezitím v seknicí
bledá dívka hučela
jako pec v koutě
přesycená uhlím
a už asi třetí hodinu
stříbrným kladívkem technických explozí
se zájmem drtila skutečnou sbírku jaspisů,
ametystů a podobných
zbytečných kamínků,
které sebral někdo věímavý
na cestičce věků minulosti.

Čtyři, jak kdysi,
mariášovali o peníze
a když neměli už peníze,
sázeli přítomné panny.
Když potom panen nebylo,

křičíc měnili své manželky
a prodávali čest
a jejich akcie šly na odbyt
jen v domečku za chalupou,
dřevěném a se srdíčkem v průčelí.

Pak kdosi se smíchem
vzpomněl padlé kamarády.
A na parketu
utvořeném odsunutím dubového stolu,
pěti vyřezávaných židlí
a prázdných lahví
tančí se snažive
ten náš starý dobrý rock
Aguarius
a nikdo ucpanýma ušima
neslyší muziku v rytmu
Skopce,
táhlou a temnou
jak nálada a stáří.

Vlastně vím,
že bylo příjemné
křičet a tlouct kolem sebe
ve zběsilém záchvatu deliria tremens,
úpornost celkového snažení alespoň
nevyznívala tolik falešně.

Stmívalo se švitem.
Vychladlá seknice omývala krev
z vychladlých hlav;
Rukama svých vykřičených hlasivek
a srdcí
sbírali jsme střepy sklenic
včerejšího roku.

18. 1. '83

STOTISÍCI SVĚDECTVÍ O KONCI SVĚTA

Poslední

Minuty ševelily

Seděl jsem na skále
a hrozny krve myšlenek se vpily
pod rozblitou zem
Kůru hlavy v dlaních
bezprstě a bez pohybu
Marně se snažím vyslovit
Slovo

Hodiny se zatesknily
na dvacáté páté
a už se mi nedaří
pohnout ani stínem
ani teplotou chtíče
v lůně žírné mrtvoly
Ruka
nebo Ručnice
napřáhla se k úderu
nad posledním synem
veškerých dcer světa

Zvoní

Zvony páté roční doby
Na protějším útesu
jak na okraji
chodníku před naším domem
přímo na obličej
vytryskl můj sen
/-upadl můj odraz/
Pes vlčák si s ním
hraje něžně
Útočně žvýká jeho
jazyk nosu

Vím

Že do místnosti

Někdo

Přišel

a tehdy marně vydává
skřeky skřet
mých rtů a kovového
silonem potaženého
Jazyka Bolesti

Je mi podezřelá vědět
Že někdo je a může
Chodit pozdě
Řasy které dávno ~~ztratily~~
ztratily již hmat
Snaží se přechýst
Brailovo písmo
vzkazů ve spárách x
Zpuchřelého betonu.

A v této situaci se sluší
nechat odněkud

Podotknout svůj předposmrtný hlas

Kohoš přišel spasit,
Koho?

Mě posledního
Čímž i prvního nekonečného?
Tak mi aspoň
Zatlač oči

Spasiteli !

Přec/pověď/počasi

slovo ani v obratech
nad nekonečností nebe
s honole stopařené sopky
trykání láva do láva vesmíru
a svět se vzadu za garáží
poprvé pro sbytečné gesto
mnohem sbytečného jejího hysterika
vyplácní jazyk opovržením
a dostaneš nah ocejch
- buď dolova nebo dopr...
pád s šasen jako let
ponyji na hnojště
kde už si každý může udělat to své
to své hnědečko
s rostroutených myšlenek
provinilého dětského křídla
sny o scofilii, masturbaci, lesbicitě
a to všechno pod ubrusem
tradí trochu pokecaným
deflorací jedné z dalších
bohoroďček
takový katafalk už dlouho
žádný spěšáček neměl
a pohřeb na vršku trubek
s nátičky čerstvé zrozených
na nich lze posnat jen opakování
a tedy žádný vývoj ve spirále
s těl Darvina, Nietzscheho
a chřestýše s rudým
panenkama
nestojí to ani findu
a ušetřené bankovky lze použít
pro jejich jemnost
v modlitebně dnešní noci
v ní slova zvoni v obratech
nad nekonečností nebe
a s honole stopařené sopky
valí se hustý jedovatý.....

Pavel Grimm

Le Senilita

ROSECKOU TONOULE HUSÁNKU
 PĚKNĚ V JÚLCE
 OD HLAVY OKY AŽ K BŘÍŠKU
 KONÍČKA
 BEZCENNÝ KOUSNAK DŘEVA
 JSOU HUSAR
 MOŽE BĚJ AŽ ŽIJOU HUSÁNCI

-nasednu do běhacího roku
 a rukama
 a nohama
 -mllel"mlynář" kolem sebe

ROSECKOU TONOULE Otesánka
 BEKIRKOU
 S Ostrya Břitečkem
 PRÁSK, PRÁSK
 HUASIU!!!

-podzim je pastí
 na otlá dčvčátka
 taxi a buráky, buxi o terčky
 -jó, to je těžká munice

ROZŠTÍPU VŠECHNY TIDLE KRÁMY
 HUSÁNCI
 OTESÁNCI, ZROČTZA, KAPSLIKY,
 LEZU, LEZU PO ŽELEZE
 ŽELEZO ŽELEZÍ, VYKRAU SE TI Z ZUKOU

-a z povzdálí ho pozoroval
 obstarlý Dolmen
 -a bylo mu z něj tak trochu divně.

NÁZEV KNIHY:..... V každém ohni oheň /Tatran, Bratislava 1971/ ^x
AUTOR:..... Julio Cortázar
ŽÁNŘ KNIHY:..... povídky /počet - 24/
NÁRODNOST AUTORA:..... argentíneo
LITERÁRNÍ OŠKATUKOVÁNÍ AUTORA:..... magický realista

Vůně maté pitého na prohřáté kamenné verandě celé hodiny a hodiny za tichého rozhovoru, malátná unava z odpoledního slunce, hustý opar cigaretového dýmu v sálech ~~plných~~ plných živoucích a smyslného tanga tančeného na chraptivý zpěv, přepychové domy s ohromnými knihovnami, močálovité lesy plné ozbrojených mužů s neholenými tvářemi, kde smrt, horečka a moskyté tvoří dusivou tíhu ovzduší, hotelové pokojíky pro obchodní příručí a andělem drogy posedlé muzikanty, kavárny, bary, svítání, nemocnice, divadla, kde nutí diváky přijmout roli herců, venkovské usedlosti s jaguáry v pokojích a mravenci na zehradách, jižní autostráda nabitá po celé ploše těly aut, které za den ujedou sotva deset metrů - to jsou ony prvky a scény, které vytvářejí kulisy, prostředí a atmosféru souboru povídek, o kterých je na této stránce řeč. Autor nám podává na tomto pozadí obraz nekonečných prostorů lidského mozku s procesy v něm probíhajícími po nepředvídatelných a nepopsatelných / nezmapovatelných / drahách. Vystavává před námi jak tenká niť stěží rozpoznatelná, spleť a často nelogickými směry se vinoucí cesta člověka k silně působící události, k mohutnému činu. Čin nebo událost vytupují v povídkách ostře a giganticky nad jemně rozvlněnou hladinu lidského myšlení. Vyčerpávající opis cest lidského myšlení je neuskutečnitelný, nelze do dvourozměrného řádku vměstnat všechny ty roviny, v které rozprostírá naše vědomí svou ohromnou říši. Čin je reálnou situací, která jako pevná vzpěra umocňuje působení příběhu na čtenáře, v kterém po celou dobu uzrává silný pocit, který ho ovládá, ačkoliv pravé jméno je těžké najít. Jsou zde na vedlejší kolej odsunuty zákonitosti jednání "zdravě" a mechanicko-logicky myslícího člověka. Vedle logiky ovládají myšlení a jednání člověka přeci i jiné popudy k rozhodování - posedlost utkvělou myšlenkou, strach, nervozita, nutnost vzpoury, nadpřirozené omámení krví. Autor vytrhává člověka ze zaběhnutých kolejí života a staví ho do absurdních situací. Není zde důležité, jestli mají předkládané příběhy v dané podobě schopnost zaujmout materiální rozměry, nejde o doku-

^x V každém ohni oheň /pozn. překladatele/

mentaristiku, důležitý je vývoj chování člověka za daných okolností. Možné je všechno - nemyslíte? Neexistuje žádné "jakoby" proč užívat přirovnání, když je možné přisoudit vlastnosti přirovnání člověku naprosto reálně. Magicky reálně. Cesta člověka k celku nebo chcete-li k vyústění mosaikou ze střípků reality a vlastního vnímání této reality, člověk ve své podstatě není častokrát schopen zřetelně oddělit, co si vymyslil a co existuje. A autor nám podává právě příběhy konstruované na základě splývání reálného se vymyšleným. Samozřejmě, nelze popřít, že realita má rozhodující vliv na konání člověka, vše se však odráží na vědomí člověka a teprve to určuje cesty k cíli. Skutečné události tlačí člověka do pozice, v které se nalézá, samy o sobě jsou důležité. Není však důležité v jaké konkrétní podobě jsou podávány. Některé události jsou vyloženě jednodušší modely situací, které bychom jinak sice historicky správně avšak sdlouhavě mohli nechat vyvíjet se. Jindy je člověk postaven před určitý fakt, třebaže nehmotný nebo reálně neuskutečnitelný, který je brán naprosto vážně, a člověk je nucen se s ním vyrovnat. Jedná se tedy o psychicky možné obrazy, o obrazy psychicky možného jednání. Vše vychází ze správného pocitu, že člověka ovládá vnitřní přesvědčení o stavu věci daleko silněji než nevýznamné bytí skutečně reálné životní situace.

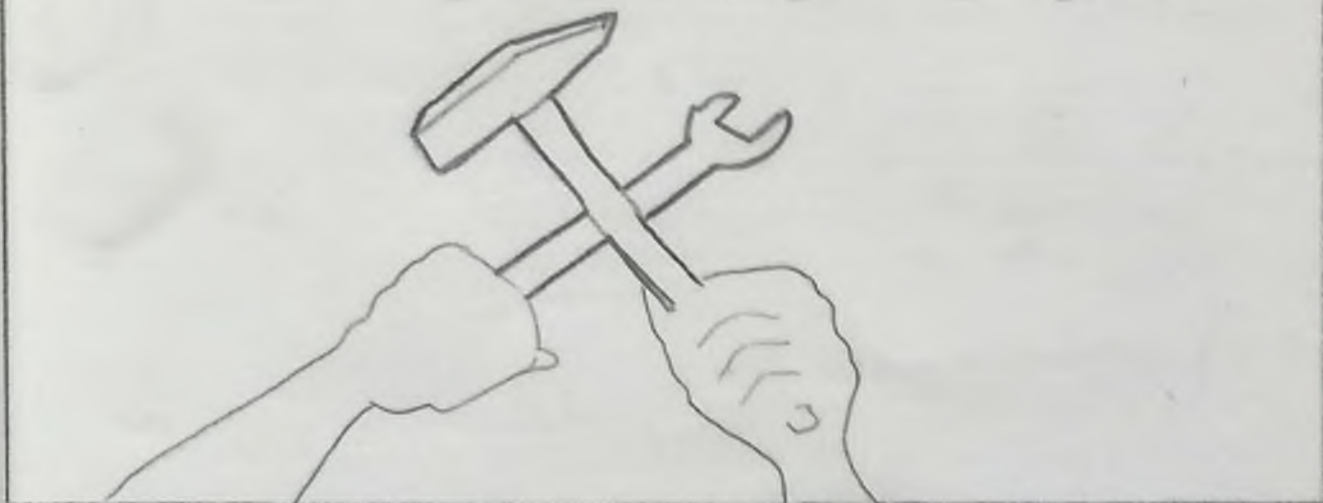
Jsme postupně zaváděni do mnoha různých světů. Světa hudebníků, do rodinného světa venkovanů, do světa ozbrojených povstalců, světa prokonzulů a gladiátorů římského impéria a v neposlední řadě do jednoho z nejzajímavějších světů - světa dětí. Je nám v něm odhalovaná pověstná dětská vnímavost a cit pro spravedlnost, nahlédneme do srdce dítěte, v kterém se rodí nejčistší láska a nejhroznější soudy. Svět dětí je sám o sobě nesmírně fantastický a často se na něm nejlépe odráží ty události, do kterých dospělí zatahují rozum, zkušenosti, vypočítavou estýchavost a nevnímavost, které dané situace naprosto deformují.

Povídky ubíhají jedna za druhou a my jsme překvapováni, jak rychle a přitom věrně přecházíme celou svou bytostí z jedné atmosféry do druhé. Budiž vzdán hold spisovatelovu umění do podrobná, živě a přesvědčivě popsat danou situaci a její spletitý vývoj! Nad každou povídkou se vždy nějakou chvíli vznáší růžovořízový mrak tápání a nejasností, který bývá v jednu chvíli rozfoukán bleskem základní informace. Nikdy nám před očima nevyvstane stavba v pevných obrysech, které by se nám hnusily svojí ohraničenou konečností. Obrazy se stále mírně rozplývají jak obraz na neklidné vodě a zaostří se jen v jednu pravou chvíli, která nám však seřadí veškerý příběh do logického sledu a pak není těžké zorientovat se. Jinou možností konstrukce povídky je záměrné udržování do krajnosti vybičovaného napětí celé atmosféry, která v závěru unaveně a rezignovaně ulehá a zavírá své vyhaslé oči. Napětí pominulo a nelze jej navrátit. Nebo přeskakování z jedné myšlenkové roviny do druhé, smět hutných pocitů nezvratně vedoucích člověka na kraj propasti jednání. Cítíme vždy na konci pevně v ruce ono slovo, které nás již dlouho svrbělo na jazyku. Anebo...

anebo je lepší si to přečíst.
Takže to **DIŽTAK** zkuste. Ten člověk se jmenuje JULIO CORTÁZAR!

Štěpán

O CURE US

Cassiber hráli v Rígrádi. Všechno je možné ...

Kdyby ... kdyby nebylo tisíce náhod, nebyl bych se ocitl ve stemnělém parku, kde před chabě svítící budovou stála asi tři msta se západoněmeckými snažkami a nějací lidé z nich vynášeli aparaturu. Viděl jsem schody plné lidí s dlouhými vlasy a mlčenlivými výrazy ve tváři, číšník v baru mi nechtěl rozměnit stovku, schody se zaplnily. Prodíral jsem se a pak stál v nepostupující frontě na šatnu. Do sálu se ještě nepouštělo.

U stolu vedle mě bylo spousta dětí ve věku od dvou do čtyř let, dožadujících se neustálého přemísťování. K tatínkovi, který sedí na podlaze ! K Janičce, co je tamhle s maminkou u stolu ! Lidé pili pivo, seděli, kde se dalo. Zvukaři se snažili dát do pořádku mikrofony, vypadalo to beznadějně. Krátce ostráhaný chlapík v bílé košili bez valného úspěchu vyměňoval šňůry a vůbec všechno a jeho hlas zněl stále buhlaivěji a nerozumitelněji.

A sladké minuty žukání před něčím obrovským stékaly jako horké slzy na mohyly čekání. Zdálo se, že se jim to nemůže podařit opravit. Sympatiická černovlasá žena běhala od mixpultu k pódiu a dělala, co mohla. Někdo zcela scestně nahlas zuvažoval jestli to náhodou není Dagmar Krause, ale jiný to opravil věrohodněji na tu samou zvukačku, co tu byla s This Heat.

Akustická předkupina hrající miniaturní skladatele, který většinu koncertu proseděl na pódiu s hlavou v dlaních, pokud nehrál na kytaru, housle nebo bubínky, má dosti speredický ohlas. Určitou gloriolu jí zajišťuje snad jen Mikoláš Chadima. Většina skladeb, či jejich převážné části jsou komponovány pro zajímavou instrumentaci: fagot + trombón. Těleso není nijak zvlášť sehrané, estetně jen sřídka hrají víc než dva nástroje najednou.

Předskupina odchází, ale technické problémy nejsou ještě zdaleka vyřešeny, uplyne ještě hodně času, než se ozve sálem ohromujícím průzračný hlas: - Ha ha ha ha! -

Leč o chvíli později už paličky s rozhodností dopadají na blány Cutlerovy prapodivné soupravy a již od prvních chvil nastává kolotoč přestavování bicích, natáčení mikrofonu a zběsilé střídání různých druhů paliček a především nepaliček tj. vařeček, prkének, taktovek apod.

Chlapík s šátkem na krku /hrál prý s 38stupňovou horečkou/ je Heiner Goebbels, jeho klávesové nástroje zde plní funkci na pomezí basové kytary a elektronické perkuse. Snad i pro svoji indispozici působí na tomto koncertě jako nejméně výrazná postava /na deskách se uplatňuje daleko průrazněji/.

Jeho kolega ze Sogenanntes Linksradikales Blasorchester, Alfred Harth, drtí skladby především svými trombónovými vstupy, ale i jako trumpetista, klarinetista a saxofonista je neodmyslitelnou částí skupiny.

- Arriba! Arriba! -

Poznávám bezpečně skladbu Our Colourful Culture, která stejně jako pravděpodobně všechny skladby pochází z desky Man Or Monkey /jde v podstatě o double-maxisingl, rychlost 45, délka strany mezi 12 a 16 minutami/.

Ostré - Ha ha ha ha - ční jako ironický výsměch. Naše pestrá kultura je výjimkou v řadě skladeb Cassiberu, neboť její text vznikl až na hotovou instrumentální kompozici, i struktura spěvu je odlišná proti ostatním titulům, kde základem byl text, z něhož vycházela hudební improvizace a zpěvák Christopher Anders do ní imputoval slova ve chvílích, kdy k tomu byl zevnitř ponoukán.

Geniálním dílem této skladatelské metody je hned úvodní skladba desky Man Or Monkey s nesporně zajímavým textem, jenž je vlastně zpovědí jakéhosi alibisty, který se hájí: Ne já/ne já/ to jsem ne- byl já/ já jsem spal/ byl jsem někde jinde - v motivu hudebního zlomu, přecházejícího k větší gradaci se i v textu přistupuje k vrstvení obligátních důvodů: nikdo mi neřekl/ byl jsem velice zaneprázdněn/ mé děti byly nemocné/ měl jsem problémy v práci - až po zoufalý závěr: jsem stupidní/ nikoho jsem se neprosil o svoje narození - I didn't ask to be born/ Neobviňujte mě!/ Neobviňujte mě!/ Neobviňujte MĚ! /Not Me/

Před finálem nastupuje skladba This Core, je to úderná chaotická píseň se strohým textem: Tento morek/ prostoupí kůží a masem/

bude vstřebán/ do krve./ Já říkám:/ tento morek/ je vším.

Téměř dvacetiminutové Man Or Monkey je přímo symbolem síly komunikativnosti tohoto druhu hudby. Text je vlastně deklamací zhuštěného projevu jednoho z neofašistických vůdců /Muž nebo opice/. Silná zvuková kulisa odnáší ve smršti tónů kusy slov i celé věty, ale všichni rozumí, všichni chápou nesmyslnost a nelidskost, která je obsažena v zruďném pamfletu, který je tu předhazován. A zároveň táto atmosféra pochopení navozuje nezapomenutelný pocit, v němž by bylo nejlépe zemřít. Chvilé neuvěřitelně krásná.

Ale jaká škoda by byla zemřít, neboť když se už už zdá, že koncert skončil - Christoph Anders říká, že by hráli ještě, ale že jim bylo oznámeno, že je pozdě, nicméně po chvíli se vrací a začíná skvost večera - O CURE ME /jediná skladba, jejíž text nenapsal Chris Cutler - jde o anglický překlad anonymních slov na kantátu Ach Herr, mich armen Sünder od J.S. Bacha/.

- Oh Lord, how long? - a Cassiber odcházejí.

Zítř ráno přijde strašná kocovina, šedý žvanec usazený na očích, uších a ústech, ale uvnitř mnoho zůstává. Bolestného a krásného. Probuzení.

Ačkoliv je historie souboru zdánlivě krátká /prvotina Man Or Monkey byla nahrána mezi 5. a 16. srpnem 1982/, její kořeny jsou neobyčejně hluboké. Přímým předchůdcem Cassiberu je asi deska Es herrscht Uhu im Land, pod níž jsou podepsáni Christoph Anders, Heiner Goebbels, Alfred Harth spolu s Paulem Lovensem, Rolfem Riehem a Annemarie Roelofs, jež vyšla v roce 1981. Ale vůbec celé dílo dua Goebbels - Harth, které staví na odkazu pokrokových umělců jako je Bertold Brecht /deska Zeit wird knapp spolu s Dagmar Krause a Ernstem Stötznerem/, především však Hannse Eislera, tvůrce německé politické písně a lidové kantáty a autora státní hymny NDR /zejména na desce Hommage /Vier Fäuste für Hanns Eisler /Poselství - čtyři pěsti pro H.E./ obsahuje prvky, které s rozhodností zazní v superskupině Cassiber. Zajímavá je také jejich deska Vom Sprengen des Gartens /opět název podle jedné Eislerovy písně/, na jejíž obálce můžeme vidět Goebbelse, Hartha a několik jejich přátel na stromech, zabráňujících tak dole stojícím vojákům les vykácet a založit na jeho místě atomovou základnu. Další příklad konkrétního boje za ideály humanismu. Politickou orientací těchto hudebníků ukazuje jednoznačně i skladba Rock gegen Rechts /Rock proti pravici - podle stejnojmenného festivalu, který se konal v červnu 1979/. Mezi nejnovější díla dua patří deska Indianer für Morgn z roku 1981, kde hostuje také Cutlerova kolegyně z Art Bears, Dagmar Krause.

Chris Outler sám je jednou z vůdčích osobností společenství Rock in opposition od jeho počátků, kdy byl vedle Freda Fritha pilířem nejvýznamnější ze zakládajících skupin hnutí, Henry Cow, které se v průběhu let přeměnila na Art Bears. Jeho jméno najdeme také na sólových projektech bývalých členů Henry Cow, např. na LP Gravity Freda Fritha, na Rags Lindsay Cooperové či jako spolupracovníka nové kapely Tina Hodgkinsena - The Work.

Kromě toho není zanedbatelná jeho práce se Residents /především deska Eskimo/ a formací Aksak Maboul, jeho činnost v distribuční společnosti Recommended Records, jeho vůle zbavit se závislosti na tisku a reklamě.

Skupina Cassiber je ideálním příkladem socialistického umění, oproštěného od veškerých komerčních aspektů, její internacionální charakter a snaha promlouvat k posluchačům nejrozličnějších vrstev v mnoha zemích světa, propagovat myšlenky nekonformismu a upřímnosti neustálého hledání pravdy ji řadí mezi špičku světové avantgardy. Ach, uzdravte nás!

ZYER GABBA S.

P.S.: Cassiber budou snad koncem května vystupovat v Brně.

2010 5.10.

22.2.83-úterý-den jako každý jiný.Vstávám a nevím, co se dneska chystá.Mým cílem na dopoledne je sehnat omluvku na tělo-cvik, kterého jsem se před týdnem nezučastnil a potřebuji svou absenci legalizovat.Sháním ji tedy a při té příležitosti se mezi řečí dovídám onu zprávu-možnost uskutečnění koncertu Chris Cutlera, představitele hnutí levě orientovaných nezávislých hudebníků Rock In Oposition, dnes večer v Praze.Jsem překvapen, ale hlavně nevěřím a protože mě to příliš nevzrušuje.

12"-volám Zyeru Gabbovi/světě div se - zastihnu ho dopoledne doma/ a zminuji se mu o této možnosti.On zprvu málem silou svého hlasu uměrnou síle překvapení prorazí membránu sluchátky telefonu, vzápětí však i z jeho ust vychází to prokleté slůvkó-FÁMA.Rozloučíme se tedy s komicky snějíící nadějí:"Tak dyžtak večer na Cutlerovi, hahahááá."

16"-sedím ve škole a přesvědčuji se o pravdivosti tvrzení, že průvodním znakem fyzické přítomnosti nemusí být přítomnost psychická.Ruka klepe mechanicky do lavice a já si uvědomím, že podle mlžných informací z dopoledne je tu možnost, že všechno už začlo bez mé přítomnosti.

19"-stoupám do kopce před Riegrovými sady, žaludek zpracovává před chvílí dodanou potravu a já mám pocit, že všechno je až příliš neskutečné na to, abych se skutečně zučastnil onoho koncertu.Tedy žádný zrychlený tep, upocená nedočkavost a chůze svými parametry limitně se blížíící běhu.Jen ze všech sil napínám uši, abych zachytil známky hudební činnosti v tomto prostoru.Nic, ticho.

Celým tělem projede vlna vzrušení ve chvíli, kdy uvidím v hospodě v Riegrácích plné schodiště lidí.Zdravím se se známými a slyším, jak kdosi sděluje, že už Cutlera viděl.Stojíme na schodech a v klidu vyčkáváme.Tohle není nervózní masa za mřížemi Chmelnice, která artí mezi svými těly šťastlivce prodávajícího se s platnou vstupenkou ke vchodu do klubu na koncert Jasné páky.Tohle je trochu něco jiného, ale fakt je, že když čeká dvacet lidí bez lístku a sto padesát lidí bez lístku, najdou se poměrně silné rozdíly v ohování a nervozitě obou těchto celků.Ano, kdo myslel, že se u čísla dvacet přehlédl, zmýlil se.Skutečně pouhých dvacet nebo jen o něco málo více lidí tu čekalo bez onoho kousku papíru, opravňujícího ke vstupu.Zpráva o koncertu pronikla jen mezi velmi málo vyvolených.Dvacet lidí se může ještě vmáčknot kamkoliv a tak vypadá dost logicky, když jsme všichni vpuštění po nějaké době dovnitř a kupujeme u vchodu do sálu za pouhých Kčs 15,- právo ke vstupu.Stojíme u šatny a začínáme být přeci jen trochu nervózní, jestli nám do toho na skutečně poslední chvíli něco nevleze.Nedivte se,vždyť za tuhle krátkou chvíli prožíváme ve zhuštěné formě veškeré to čekání a těšení se, které by nás nějakou dobu ovládalo v případě včasné jistoty.

Práááásk! ~~XXXX~~ Nalevo odemě spadne sklenice na zem a roztrhne se.Podívám se po ní a mou pozornost upoutají bosé nohy stojící asi metr od střepe z té sklenice.Oči jedou výše a chtějí poznat toho otužilce.Ve chvíli, kdy spatřím jeho tvář, je jasné že tenhle bosý skrček nemůže být nikdo jiný než Chris Cutler, ačkoliv nevím, podle čeho ho vlastně poznávám.Stojím tedy kus od člověka, který se dobrovolně vzdal glorioly slávy takových rockových osobností jako je Zappa nebo Fripp, ale kterého je možno v každém ohledu s těmito hvězdami srovnat.Je malý a drobný a působí poměrně komicky, ale na první pohled z něj cítím ohromnou přirozenost, jistou energii a skrytou rozhodnost.Pobíhá tu mezi lidmi a jeho poměrně vysoký hlas roznáší pokyny.

-2-

V sále je nabitó, sedí se u dlouhých stolů a to společně s podáváním piva a možností kouření vytváří dost neobvyklou atmosféru pro člověka zvyklého na "normální" koncerty ala již vzpomínaná Chmelnice, dříve Futurum a podobně. Mé oči přejíždějí po zúčastněném obecnástvu, hledám známé tváře. Nevidím v podstatě nikoho z pražských hudebníků, provozujících plnoveřejně svoji činnost, ani ty tváře teenagerů, kteří plní pravidelně štace Jasně páky nebo Pražského výběru / bohužel in memoriam /. Naopak vidím různé známé, které jsem nespatriil už hodně dlouho. Ale to není důležité.

Mikoláš Chadima na pódiu ohlašuje akustické vystoupení čtveřice, která se údajně zove Motouz a dělá tak trochu předskupinu Cutlerově kapele, která se zase údajně zove Cassiber a státní příslušnost jejích členů má být převážně německá. Hudba "chadimovců", mezi nimiž poznávám pouze Milana Sládka z Comba FH, je zajímavá, v hlavě mi však uvážnou jen některé momenty, působí tak trochu improvizovaně a nesourodě. Já jsem hlavně zvědavý, jakým způsobem mě dokáže zaujmout Cassiber. Mírně se obávám "konkrétního" a dost nestravitelného zvuku některých avantgardních skupin / např. Mnemonists /. Pochybuji, že bych se mohl soustředit nyní, na koncertě, na nějaké zvukové stěny a změti, které by plnily prostor sálu bez pro mě postřehnutelného ladu a skladu. V tu dobu si myslím, že počlech takové hudby by se měl uskutečňovat hlavně z desek a příliš nedávěruji možnosti upoutání publika na koncertu. Ó, jak jsem se mýlil...

Motouz odchází a nastávají problémy se zvukovou stránkou. Dohoda mezi zvukaři a Cassiberem je na dost nízké úrovni a tak Cutler chvíli osí pokřikuje, pak jak ještěřka přibíhá k mixážnímu pultu a odvádí zvukaře k aparatuře. Tam se probírají ve šňůrách a rukama i hlasem se domlouvají na nápravě. Kdosi za mnou dost skepticky prohlašuje, že toho moc nenahrajou a že je to hanba takhle strácat čas. "No jo, to bude jako This Heat. Taky tu hráli jen půl hodiny." Kdosi je mírně buřičsky naladěný: "No jo, voni halt nejsou zvyklí na tyhle naše problémy." To už ale zvukaři usedají za svůj pult a zpěvák a kytarista pomalu počítá do mikrofónu, čímž ho zkouší. Je něco ke tři čtvrti na devět a Chris Cutler několikrát přejede svojí soupřavu, která není věrným obrazem Bruffordovy nebo Collinsovy batterie bicích, za níž se sám bubeník ztrácí a my ani okem nepřehlédneme pořádně tu změť. Z klávesových nástrojů se už také linou nějaké zvuky a jejich obhláhu v silném modrém svetrú se ještě na čemsi se soustředěným výrazem domlouvá se zpěvákem. Za chvíli nastane okamžikové ticho, sál je klidný, hudebníci na sebe s úsměvem kývnou, trumpetista si neklidně olízne rty, ticho před bouří.

Bouře nastává po uplynutí tohoto krátkého okamžiku absolutního klidu. NE, nyní už není pochyb. Jsem účastníkem koncertu skupiny Cassiber. Ohromná hudba se rozlévá po sále, v mé mysli se zděšeně choulí vzpomínky na Talking Heads. Cutler se ani na chvíli nezastavuje u opakovaného znění rytmu, napohled se jeho paže jen z jakýchsi nepocho-pitelných popudů zdvihaají jak chapadla chobotnice a dopadají pak vši silou na nástroj, který cítí to démonicky jemné využívání svých neomezených možností. Skloním hlavu a na chvíli zavírám oči, tím zmizí ten vizuelní chaos, který Cutler rozpoutává svými pohyby a zůstává jen rytmus. Precizní, ovládaný řádem a přitom nezkratitelný. Zdvihám opět oči a hledím na Cutlerovu grimasu při hraní-jako by chrup hodlal opustit dutinu ústní, ale sevřené rty ho ne-

chtějí pustit ven. Zdánlivý zmatek nastává ve chvílích, kdy Chris bere paličky do zubů a v jeho rukách se střídají stále nové prostředky k ovládnutí rytmu, vařečky, dřívka, pruhy jakési umělé hmoty, pak zas paličky z pusy do ruky, mikrofon padá z činelu na přechodák a Chris ho opět rychle nahraje zpět, rozmach, úder vedený přes virbl, triangel až na přechodák, tělo se hýbe, chobotnice, vařečky v ruku, stále nové zvuky, chrup ohce ven, zakloněná hlava, celé tělo jde ve chvíli uderu za paží, bosé nohy na šlapkách, ohobotnice - ale pozor! Všechn vizuelní zmatek má svůj řád a pomáhá naprosto strhujícímu zvuku kapely. Bicím je podřizena dějová linie hudby, takhle tedy vypadá, když bicí plní plnohodnotnou funkci v rámci zvuku hudby, tohle není jen rytmický a stmělující stroj, tohle je nástroj.

Tím vším, co je zde výše řečeno, jsem vlastně nechtěně zatlačil do pozadí ostatní hudebníky, kteří si to jistě nezaslouží. Svoji vinu na tom má i fakt, že jsem se svého stanoviště viděl hlavně na Cutlera a tudíž v mých vzpomínkách na koncert vyvstanou hlavně tykající se bubeníka. Ostatní dva, na které jsem viděl - hráči na dechové a klávesové nástroje - neupoutají tolik pozorností. Jejich vystupování je klidné a soustředěné. Ze zpěváka vidím za masou reproduktorů pouze chvílema ruce. To když vyměňují kazety, na kterých je playbackový doprovod. Neustálý houf fotografů okolo něj však signalizuje, že i jeho vystupování je značně osobité a stojí za snímek. Tento můj dojem je po koncertě potvrzen těmi, kdož na něj viděli lépe a padají hlavně zmínky o jeho démonické hře na kytaru a bušení do jakéhosi plechu.

Ale zase rychle zpět k samotné hudbě. Bicím je tedy podřizena dějová linie, hráč na dechové nástroje se vmísí vždy s řízným, třebaže třepotavým, zvukem svých nástrojů. Je další výraznou složkou hudby. Klávesy dodávají spíše hloubky a dunivou zdrženlivost. Nad tím vším pateticky / v dobrém slova smyslu / hlas zpěvákův vyznačující se velkou naléhavostí zvláště v čísle, kdy německy proklamuje jakési výňatky ze zřejmě fašistických projevů, chvíle, kdy aniž by kdo rozuměl textu, všichni vědí, všichni cítí z atmosféry, o co jde. Mráz běhá po zádech, protože tělo neví, jak projevit ten pocit z naléhavosti a všeobjímající sdělitelnosti této hudby. Jedna skladba přechází v druhou bez přestávek, najednou vše utichne a zpěvák mluví do mikrofonu. Zprvu německy, pak bohužel zjišťuje, že to bude lepší anglicky a tím mi odebírá šanci porozumět jeho slovům. Když domluví ozve se bouře překvapeného nesouhlasu. Snad neohlásil konec? Zmateně se rozhlížím, tohle přeci ještě NEMŮŽE skončit. Ale všichni se chovají tak, že to tomu nasnačuje. Procházím doprostřed sálu, abych zjistil, co a jak. Vždyť je teprve půl desáté. "No jo, thank you and good night, my zatleskáme a konec, to je v prdeli" nechá se slyšet nakrátko ostříhaná dívka vedle mě. Sál se nese stále silící nadšený potlesk. Zprava se žene rozzářený Zyer. "Tak vidíš, Cassiber!!!" směje se. "No jo, no jo, večer na Cutlerovi" usmívám se já. Bylo to příliš krásné na to, abych byl zklamán délkou trvání. Hudebníci však znovu přicházejí a sdělují nám, že dostali ještě chvíli času. Ostříhaná dívka mírně vyskakuje a mává na ně, přičemž cosi anglicky vykřikuje. Potlesk utichá a ozývají se klávesy. "O CURE ME" zpěvákův hlas prořízně zakouřenou atmosféru sálu a rozjíždí se přidávek. Celý sál stojí na nohou a poslouchá. I tahle skladba však má svůj konec a pak už nám nic nevrátí Cassiber na pódium.

Odcházíme tedy k šatně, každý se usmívá na každého a mluví si cosi víceméně pro sebe. Až před hospodou, když na nás udeří střídavý noční vzduch, se zformujeme a jsme schopni sdělit si první aspoň trochu rozumem šarcnuté poznámky ke

koncertu. Den ještě nekončí, vše se musí ještě dostatečně za tepla prohovorit, je to skvělé. Je po půlnoci, když odcházíme ze "šupliku" a loučíme se. Tak snad si zas budem moci někdy říct: "Dyžtak večer na Cutlerovi!" "Jaasně". Snad, snad někdy v dubnu nebo květnu.

Štěpán

Informace o neoficiálním filmu

V této volné rubrice budeme uveřejňovat vše co se týká dané oblasti. Neplánovaná koncepce umožňuje reagovat na aktuální akce, díla i tendence neoficiálního filmu, což tvoří náš cíl.

Část první - Projekce okruhu: Ryba - Bárta - Feld - Zbynda - Šiml - Slabý.

Významnou akcí neoficiálních filmařů byl dvoudenní festival, pořádaný lidmi kolem časopisu Garáž.

Po organizační stránce pořadatel zvládl promítání výborně, takže více než stovka diváků, ve dvou večerech, se mohla nerušeně věnovat programu. Od prvních festivalů, pořádaných zhruba před čtyřmi roky, je to slušný pokrok. Z někdejších promítání pro pár známých se staly projekce oslovující poměrně širokou vrstvu obecnostva. /Širokou přirozeně v našich podmínkách./ Kvalitativní růst úrovně, presentace je naštěstí spojen s tvůrčím růstem většiny filmařů, což slibuje zdravý vývoj.

Typických "surrealisticko-psychadelických" filmů je již méně. Tvůrci si pravděpodobně uvědomují, že je třeba jít dále než k přejímání metod avantgardy dvacátých a třicátých let. V odlišné době, jako je naše, je opakování těchto starých forem podmíněno většinou nedostatkem vlastního výrazu a vede k modernisticky se tvářícímu schematicismu a nesdělnosti /více o tom v Dolmenu č. 3: M.Š. - Vnímání a forma/.

V prvním promítacím večeru převládaly filmy aktivního Petra Ryby. Dokumenty a reportáže se vyznačovaly poměrně slušným technickým zvládnutím a dobře nahraným zvukem. Klasický dokument "Zeleně z kapek potu" má filmový spád. Dobrý střih a upřímnost podání ^{udržet} ~~zachytit~~ zájem diváka po celý film o zaměstnání v pražských sadech, což je samo o sobě úspěch. Slabší se mi zdá "Lužnice", vzpomínka na prázdniny. Film je také barevný, zajímavě ozvučený. Pěkně gradující začátek je však záhy přerušen dlouhými, velmi navzájem si podobnými záběry. Tato disproporce výrazně narušuje

rytmus a činí z filmu záležitost vhodnou pro úzký kroužek "účastníků zájezdu". Pro ostatní diváky zbývá bukolická idylka s vtipným tlouštíkem, sluníčkem a konzervami. Předem očekávané gagy jsou rámcovány násilnou stylizací "velké cesty". Kamera je slušná, v opakováních akcí mírně vynalézavá.

Žánrové vymezení dokumentu a reportáže překračují "Zastavení malostranská". Tvůrce těží z výstavy objektů na staropražských dvorcích. Ukazuje je divákovi a snaží se využít objektů k vlastní interpretaci. Spojení účinku jednotlivých předmětů, akcí a sjednocující hudby je funkční a tlumočí pozorovateli autorův pocit z výstavy. Za tento pocit se však tvůrce nedostává, i když objekty ho k tomu často svádí /hošík u sochy nahé ženy apod./, takže ono žánrové překročení je jen neveliké. Bezprostřední undergroundová atmosféra, dýchá z krátkého snímku "Vernisáž", výstavy a zároveň improvizovaného koncertu.

Ona slušná technická úroveň dokumentárního filmu se přenáší i do oblasti filmu hraného, který tvoří většinu produkce Petra Ryby. Jeho starší hrané filmy se vyznačují onou "psychadeličností", kterou jsem kritizoval na začátku. Výrazně se projevuje také sklon k široké epičnosti a divácky efektní podívané. Tyto poslední dvě tendence převládají zejména v novějších dílech, kde překrývají počáteční "psychadeliku". Tvůrce se však tohoto psycho-kánonu nezříká. Ona manýra tvoří stále výraznou složku jeho rukopisu, který se pomalu, avšak viditelně vyvíjí. Vývoj se projevuje postupným ovládnutím postupu a zařazování ho na místo pouze jedné z možností. Tento můj názor potvrzuje jeden z nových Petrových filmů "Proč?". Na tomto místě bude vhodné stručně popsat jeho děj.

Rámec filmu tvoří muž hledící do zrcadla v úvodu a závěru. Vlastní děj se odehrává uvnitř zrcadla a muže. V jakémsi chrámu hrají dvě postavy, Bílý a Černý, šachy. Jejich hra se proměňuje v šachovou hru s živými lidmi a konkretizuje se cvičením vojína moderní doby. Váha v rukou Spravedlnosti se střídavě naklání na strany obou hráčů. V závěru vše přechází do reality muže se zrcadlem, který ho odkládá a vedle sebe spatří šachovnici. Vrhá se na ni a neúspěšně se jí snaží zničit.

Celková koncepce není nová ani překvapivá, avšak do jisté míry působivá. Působivost snižuje ulpívání na ději hry s lidmi, který je podružný a navíc nedokonale nafilmovaný. Hra spojená s figurkami dřevěné šachovnice je často ztrnule nastříhávána. Tato ztrnulost

je však vzápětí vystřídána rapidmontáží vojína, živých a dřevěných figur, která naopak patří k nejsilnějším částem filmu a graduje v něm Závěr se skládá už jen ze zoufalé akce muže, který zápasí s šachovnicí, lepi se na ni, propadá maniakálnímu záchvatu a křičí. Akce je výborně technicky provedena, avšak její filmová řeč je totožná s řečí užitou v představě, což zlehčuje vyznění filmu jakožto dramatického útvaru a lehce sugeruje formalismus. To co je v "Proč" sdělně vyjádřeno, se ztrácí ve "Dnech osudového procitnutí". Ve filmu se objevují "problémy mladých" /vojna, deziluze z dnešní společnosti, sebevraždy, mysticismus/. Píšu objevují, protože tvůrci je nevykreslí, neřeší, pouze řadí za sebe. Tím vzniká jakýsi nesourody, roztráštěný, symboly přetížený obraz, kterým je ničen hlavní hrdina. Díky všeobecnému mysterióznímu účesu a zmatku se tak z opravdových problémů stávají cny módní "problémy".

Předchozím filmům se naprosto vymyká "Čekání". Jedná se o hraný film natočený téměř dokumentární formou. Syrová kamera sleduje narkomanovo shánění drogy a naturalisticky snímá vpich narkotika a jeho účinky. Myslím, že všechny složky díla jsou v rovnováze a funkční v otřesném vyznění filmu. Velmi působivé jsou reálné ruchy a stejně tak snímané dialogy. Výborně jsou vybráni herci, zejména hlavní role a reálie /dlouhé, zmoklé, civilní, únavné ulice a lékárny/. Objevné je zdánlivě nezúčastněné suché snímání bez stříhových zvrátů, použití jakoby jednání omlouvající hudby, která naopak tvrdě vrací viděné. Zde skutečně divák přejímá Petrovo zachycování a kladení otázky. Odpověď dává sám film. Pro vytvoření obrazu díla Petra Ryby evokují ostatní jeho filmy.

"Co se děje za našimi zády" - kratší film, kde skupina lidí tančí a blbne, normální chod kamery je občas přerušován. Postavy se samy přemísťují, předměty poskakují, hezkou náladu dělá hudba. Občas je to však rozvleklejší, zbytečné vtípky, ale zbývá pěkný pocit, když se člověk nenechá znudit. Dlužno podotknout, že prostor pro to přece jenom je.

Hra barev, tvarů, hudby, tak se dá charakterizovat "Tráva", realizovaná společně s J. Stankem. Těžiště filmu stojí ve výtvarných nápadech.

Ostatní filmy patří do druhého promítacího večera, o kterém píše kolega v následujícím příspěvku.

Mně nezbyvá než se omluvit za značně subjektivní náhled na věc, který se na tyto stránky vloudil místo původně zamýšlené informativnosti. Doufám však, že pomohu alespoň částečně získat názor na proudy a tendence neoficiálního filmu, který by nebylo možno vytvořit z pouhého výčtu informací. V příštím čísle uveřejním zamyšlení nad tvorbou Míly Barty, druhého autora prvního promítacího večera.

M. Š.

Výsledky divácké ankety

1. Anonymové - rež. M. Šiml, Aporie - rež. M. Feld
2. Tráva - rež. P. Ryba
3. Proč - rež. P. Ryba; Praxes - rež. M. Bárta
4. Clara Bluehill contra Veronique Bittnar - rež. M. Bárta
5. Mé oči tě viděly - rež. P. Slabý; Čekání - rež. P. Ryba

Tři dny po sobotním promítání, o které referuje Michal, v úterý 26.10. se na tentéž místě sešlo opět několik desítek diváků. Bylo promítnuto 7 filmů 5 autorů. Po stránce tématické, myšlenkové i technické lze pro ně těžko nalézt společný jmenovatel. Proto jednotlivě:

Barevný experimentální snímek AFORIE I byl spíše vizuální fantazií vyvěrající z reprodukované hudby než svébytným filmovým celkem. Účel však splnil: hudba (obraz) nabyla jakési další dimenze a posluchačův (divákův) zážitek se tak silně umocnil. Každý účastník měl neomezenou možnost uplatnit vlastní představivost. Nic mu nebylo předpisováno (což byla zřejmě hlavní příčina určitých rozpaků v řadách diváků), mohl vnímat obraz skrze hudbu i naopak.

V AFORIE II. autor už své pocity zhroutňuje, konkretizuje. Rychle střihaným záběram dominují objekty z modelíny, převyšující se před našima očima v nejhrůznější bizarnosti. Možnosti modelované reality jsou bez hranic.

M.Š.-ovi ANONYMOVÉ našli nejspontánnější ohlas u diváctva. Nepochybně díky jasnosti a vyhraněnosti své výpovědi. Tato zfilmovaná metafora vyniká citlivým, funkčním střihem (který u ostatních filmů často hapruje) a nápaditou kamerou. Působivost filmu je dána především jeho oscilací mezi věcností a poetičností.

Druhým M. Š.-ovým snímkem, předvedeným na tomto večeru, byl "dokument" se surrealistickými prvky MĚSTO, hojně uplatňující asociativní montáž.

Gabovy MÉ OČI TĚ VIDĚLY se tématicky i formou zpracování značně liší od ostatních promítaných filmů. Děj je veselku banální: Hlavní hrdina - tichý, stydlivý gymnazista - platonicky vzhlíží k jedné své spolužačce, dívce podobného rážení, která po čase jeho sympatie opětuje. Film pozoruje vývoj jejich vztahu od prvního nesmělého pohledu, přes procházky s hrdinovým psy, společnou práci na koláči z listů až k jeho konci - nedovedli se k sobě přiblížit, vymanit se ze své samoty, překonat zábrany.

Důležitou složkou filmu je prostředí, ve kterém se příběh odvíjí. Ruch a uspěchanost ulice, zrychlené záběry začátku a konce vyučování jsou postaveny do protikladu k poklidnému tempu života obou hrdinů. To, co se děje okolo nich, se jich netýká, žijí (ovšem každý sám) jiný čas v jiném (vnitřním) světě. Co to ve filmové praxi

znamená? Uvést na plátno konkrétního, živého hrdinu a v našem případě pouze pomocí obrazu se do něj ponořit ... (Uvědomme si na tomto místě, že ani jeden z filmů zde zmiňovaných nestaví hrdinu-individuum; viděli jsme Člověka/Anonymové/ či člověka-symbol popř. typ/Anonymové, OKW filmy/). Slouží Gabovi ke cti, že se o to pokusil - i když jen s částečným úspěchem. Výsledek totiž vyznívá tezovitě a místy poněkud ukecaně. Film je kompozičně nevyrovnaný, kamera se občas utrhne a zbytečně estetizuje. Dlouhé statické záběry zase někdy působí hlouše. Ostatně sám autor se po zhlédnutí filmu vyjádřil (natačel ho asi před dvěma lety), že by ho sestříhal na polovinu.

Těžko lze posuzovat snímky produkce OKW films. Je BAZÉN pokusem o formulaci pocitu odcizení, odosobnění, zmaru, sterility nebo jsou to pouze hrátky s plynovými a jinými maskami, napěchované zmatenými symboly, kladoucí si za jediný cíl vyvolat v divákovi chaos a dojem pokud možno ce nejtíživější?

Útěk před policajtským autem (název jsem zapomněl), ve srovnání s Bazénem technicky lépe zvládnutý, je sice postaven na originálním nápadu (klobouk dolů před perfektním přemalování žigulíka na auto VBI), ovšem lze ho těžko brát jinak než jako r. cosi. V opačném případě bych považoval záměr autorů za poněkud naivní.

Místo závěru si přečtete otázku v názvu: To bylo to první, co mě po promítání napadlo.

-Učr-

Vzhledem k uzavřenosti popisované a hodnocené projekce uveřejňujeme i poslední článek M. Š. o filmech Miloše Barty. Obraz by tedy měl být úplný v tomto čísle.

O co jde

Zejména at nejsou naše filmy pomníkem módám naší generace.

Projekci Miloše Barty hodnotím mezi ostatními autory nejvýše. A to pro přístup k filmu, který není zatížen napodobováním, pro vyspělý vizuální talent a smysl pro kompozici dramatu, zkrátka cit pro film. Onen přirozený cit je velmi vzácná věc, která, jak jsme se mohli na festivalu přesvědčit, neroste kvantitou produkce. M. Barta točí filmy okrajově a přesto mají zvláštní soudržnost a kompaktnost. Jsou schopny působit tak, aby skutečně vyzněly. Realitu filmu jsme ochotni přijmout. A to je vzácnost k nezaplacení. V duchu si vybavuji časté filmy, ve kterých autor zároveň zabíjíto, co se snažil vytvořit. U Bártových filmů nikoliv. Tedy ne divákův nadhled, nuda, úsměšek studu a trapnosti za autora, ale radost z autorství. Proti tomuto zatím prázdnému termínu kladu kánon, kterému podléhá většina ostatních filmařů. Kánon skutečnosti, námětu a tím i řešení, které se občas, v tom nejlepším případě i vymkne. O tom však byla řeč minule.

Mílovy filmy jsou prosty těžkopádnosti filmů točených pro film.
/Porovnej minulý článek M.Š./

Nejvýraznější, a nedoceněný film Clara Bluehill contra Veronique Bittnar je detektivka. Klady žánru se nabízejí samy. Zejména filmový spád, gradace, rytmická hudba, gagy, nápaditá expozice. Tolik tedy první rozměr, či plán filmu.

Expozice přináší směs "čecho-angličtiny", portréty herců, česká auta v Londýně, české nápisy. Navzdory dlouhému záběru na bar Družba a dokonce i českým policajtům se však laciná zábava "tam a tady" nekoná. Ten dlouhý záběr Družby nám může říci, že "Čecho-Anglice" a komické prvky a la krimi nevznikly pro nějakou parodii, ale jako vlastní autorův stavební prvek, čímž máme druhou dimenzi filmu.

Třetím rozměrem je něco, co zůstává nad oběma minulýma. Připomeňme závěr Clary. Clara Bluehill nahlíží v bytě své protivnice do nejružnějších místností. Závěr, který byl gradačně nutný však nepřichází. Rytmus se zpomaluje, v koupelně se společně koupou muži Veroniky Bittnar. Dlouhý záběr na jejich téměř euforické počínání přenáší na nás podivnou, zatím nedefinovatelnou náladu. Injekce do divákova vědomí. V pckoji leží, sedí, pijí, všelijak se proplétají, milují lidi, kteří před chvílí hráli detektivku. S nimi Clara. Hraje hudba Beatles.. All you need is love .. Euforie ze hry a zároveň ironie dosahuje vrcholu. Film v sobě nese vývoj, vícehledové dílo se uzavírá vrcholem, který je plně dramatický, obsahově nikoliv generalizující, ale komunikující s minulým. A tam filmový vývoj pokračuje v myslí diváka a dílo působí

Po Clare se promítaly Milovy krátké filmy. Černobílý film z mladších let proběhl s invencí známou z Clary a využíval do krajnosti monotónosti.

"Držky" se skládaly ze záběrů na pár desítek pomalovaných sešklebených a jiných obličejů. V těchto filmech měl divák možnost okusit autorova nemalého výtvarna. Člověka s neodbytnou chutí zařazovat do rubrik a uměleckých kategorií napadne srovnání s filmy amerického undergroundu šedesátých let.+ Nebude to samozřejmě nikterak přesná charakteristika, ale říká, že oproti dílům jiných tvůrců jsme o poznání blíže současnosti.++

To však vůbec neznamena, že M. Bárta je nějakým představitelem nějakého "současného neoficiálního filmu" či školy. Tato "škola", dle mého názoru, není vůbec viditelná. Současný film, nikoliv plagiát či podzemně přistřižené dílko, je pojem, ke kterému se nejlepší ze zúčastněných snad někdy dopracují, ostatně hodnotit to půjde až z odstupu.

Toto zdánlivě jakoby zbavuje přímé odpovědnosti. Nemíním ovšem stavět současnost s těmito pejorativními příchutěmi. Užitečnější pro nás bude jiná definice. Jan Zrzavý kdysi napsal: Dílo umělce vyrůstá ze samých hlubin jeho bytosti a ježto nutně je dítětem své doby, nemůže býti nemoderním .. +++

+ Jerzy Toeplitz: Nowy film amerykański /Warszawa 1973, čes. Orbis 1977/.

++ Zdeněk Zaoral: Poznámky k novému americkému Nezávislému filmu /Film a doba 1983/.

+++ J. Zrzavý: úvod ke katalogu první samostatné výstavy 1918.

/o vlastním nákladem vydané knize Michala Bartůška-Rozprava
o zániku s ilustracemi Marka Holuba/

"Rozprava o zániku" je dílem, v kterém nás autor zavádí do rozkládajícího se a "nemocného" mozku člověka, který ve směřování otázkách po smyslu vlastního života a jeho naplnění strádá všakeré spojovací nítky mezi ostrovy životní spokojenosti. Problémem tohoto typu člověka je, že se v určitém období svého života stává pijákem vlastního jednání. Přijetí tohoto smrtícího nápoje "kvasícího hloubání a sněním a později destilovaného smutkem" se mu stává osudem. Uvědomuje si, že není schopen udělat krok, aniž by se dříve nebo později mučivě ptal po smyslu tohoto kroku. Při každém pohybu se v mozku rozsvítí poplašné znamení-PROČ? člověk vši silou bojuje v rozbouraných vodách neustále rozštěpených otázek a najednou si uvědomí, jak abstraktní jsou jeho problémy a sklání se před "zkrvavenými, ušpiněnými rukama" svého bližního. Na jeho tváři se objevuje útrpný úklebek nad vlastním snažením se. Velice dobře si občas uvědomuje své možnosti, trpce se nazývá "uvězněným vlastníkem všech klíčů od volnosti", k proniknutí do země životní naplněnosti však chybí byt jen představa konkrétní cesty. Útrpný úsměv nad možností života ve dvou, nad "tichou nudou kávérenských polemik a unavou táhnutí se iluzí", nad "osvětlením z přechodných známostí, vkusně ukončených v místě kývajícím zdálky nebespečím závazku", nad přechodností útoku k "unavě těla před slabostí ducha" do hor se nese celou knihou jako nit vedoucí do klubíčka nicoty. Smrt, divadlo, padající podzimní listí, stínohra, trapné-to jsou slova, s kterými se zde setkáváme až příliš často. "Jedinou pravdou našeho údělu je nám zůstává právě jen vědomí hry." Celá monotónně opakující se beznaděj je řadou masou příčin a důsledků, z které vyjde jen občas záblesk odraz pohledu na přírodní svět, na uchvacující stránky vědnosti-nikoliv šedivé, ale zářící jednoduchou, ale hutnou dokonalostí a možností, zde přechodně najít ten toužebně hledaný klíč a smysl. Co však následuje? "...všakeré rozkoš z vědnosti, která je upírána nejhluběji nešťastným, je soustavně zapisována, sčítána a účtována v nekonečné knize budoucí bolesti." Všakeré jednání může buďto směřovat k okamžité projevení bolesti anebo k pomíjivému pocitu štěstí, vykoupení později o to větší bolesti. Kudy vede cesta? "Není trvale možné bezhlavě se ponořit do dokonalosti chvíle a nepřipouštět si další. Není trvale možné být stále nad věcí a nepřipouštět si prožívané." Cestu vedoucí mezi těmito útesy autor neuvažuje. Odpovědi na palčivé otázky většinou ukazují na rozbahněné cesty, kterých použít nelze. Při otázce po cestě, kudy se můžeme bez obav před budoucností dát, ruka autora bezvládně upouští pero. Stránky knihy většinou plní několika větmi úvahy na dané téma, většinou promísené zde již uvedenými slovy-smrt, divadlo, stínohra, trapnost. Těžce se nám prokousává přes tyto řádky, čímž ovšem nechci naznačit, že jsou nezajímavé. Těžké je však udržet nit úvahy, která se neustále ztrácí v přívalech přívlastků a zdůvodnění. Slovo jakosamostatný útvar schopný vystihnout danou věc se ztrácí a ustupuje právě monstrozně rozvinovaným celkům. Čtenář ztrácí šanci zakousnout se do knihy a nalézt prostor pro vlastní dotváření myšlenek díla. Možnost sepsání knihy je tu proto, aby byl podán obraz jednání v nutných souvislostech. Základem mohou a musí být úvahy, nechtěly by však být konečnou podobou díla. Skutečně dobrá je kniha v pasážích týkajících se konkrétních událostí. Autor na jejich po-

zaří nechává vyznít svým schopnostem vytvářet slovní obrazy a navodit atmosféru, byť často tíživou. Poglechněme si například tyto věty: "Míjím kavárnu, za jejímiž skly se jako v doutnajícím akváriu naklánějí, blíží a vzdalují lidé, které zvědavost, nuda nebo nadšení sdělení žene navzájem do odměřené náruče. veřejných setkání" a "Před několika měsíci jsem také býval jedním ze zasklených a v tiché melancholiii kávy a cigaret pohlížel na stíny chodců, uplývající kaš řeky a nechával se uspávat cinkotem tramvají, hučením aut a unaveným nicneříkajícím hlasem lidí nakupených okolo stolků jakýmsi zoufalým průvanem ztracení." Mistrovské vystižení atmosféry!

Člověk, o kterém autor podává zprávu, skutečně žije.

Je to obraz jednoho z typů dnešních mladých lidí. Mladých lidí milujících své město, před jehož betonovou hučící masou a ovzduším plným stresů a civilizační nervozity často utíkají do hor, odkud se po čase zase vrací. Město s jeho kavárnami, mosty, zahradami, ulicemi, byty. Má rád všechnu tu možnost v tomto městě žít a potkávat stále nové tváře. Jak dalece je však tato láska iluzí a vřazením? Všechny zkoušené cesty zatím k cíli nevedou a zbývá jen nevěřící kroucení hlavou nad bezobsažností svého ~~žánrového~~ jednání.

V závěru čteme: "Nejlepší je sedět na zdi zahrady, pozorovat víry listů, rozlévající se stíny a v padajícím večeru se dívat dolů do okna, kde si rozsvítil lampu člověk, se kterým právě žijeme." Je tu odstup a vychutnávání unavy a obrazů, které nám okolí předkládá, abychom je svými smysly zpracovali. Je tu ale i naděje, že světlo z toho okna za chvíli může obklopit i mě.

Štěpán, velikonoce 1983

ZPRÁVY

co:členy Dolmenu zaujalo
:podle Dolmenu by mělo být známo
:Dolmen pomáhá organizovat

/bližší zprávy o uve-
dených zprávách mož-
no zjistit od členů
Dolmenu/

Bývalý příspěvatek Dolmenu Kamil Košina vystoupil 29.3.v
klubu Iuridica se svým písničkářským pořadem.Jeho literár-
ní práce jsou k nalezení v číslech 1. a 2.pod pseudonymem
Alois Dušek.

M.Š.

Poznámka k článku o GUNZ US /z cyklu došlo po uzávěrcce /:
Úplně jsem zapomněl na skladbu "At Last I'm Free"/z desky
Roberta Wyatta Nothing Can Stop Us /,není na desce Man Or
Monkey, ale je zcela skvělá!

Zyda

"Jsou tu pouze dvě věci: láska na všechny způsoby k českým
dívkám a hudba z New Orleansu od Duke Ellingtona....Hmot-
né ztvárnění předkládaného příběhu je ve vlastním slova
smyslu založeno v podstatě na posunutém promítnutím pohnu
té skutečnosti a hřejivou atmosférou do roviny křiklavé
vyprávění nepravdělně zvlněné a pokroucené...onen příběh
je naprosto pravdivý,neboť jsem si ho od počátku až do kon-
ce vymyslel."

Boris Vian 10.3.1946-z
předmluvy k románu
PĚNA DNÍ

ČTĚTE BORIS VIAN!!!!/Desky vyšlo Pěna dní a Červení trá-
va/Brádcervák v Odeonu a výbor z díla aby Jazzpetit v Jazz
ové sekci/

Štěpán

Jakub Zahradník,jeden ze tří zakládajících členů Dolmenu,
před více jak půl rokem založil divadelní soubor při Tyri
klubu.Jádro tohoto souboru tvoří šáci pražské konzervatoře
z hereckého a hudebního oboru.Prvním výsledkem spolupráce
těchto lidí má být nastudování pohádky Aloise Mikulky

M.Š.

Čas od času vystoupí se svým představením nezvaným"Paňáci
a vycpaňáci" divadelní skupina, která nese název Polotoč.
Představení,byť vyvolává v duších diváků dost tíživý po-
cit,stojí rozhodně za zhlédnutí!aujme především základním
nápadem a velmi nezvyklým a zajímavým přístupem realizace
tématu odlidštění Velkoměsta /prolínání divadelní a filmo-
vé techniky zpracování námětu/.Na poslední představení by
ly vstupenky dokonce v předprodejích.

Štěpán

ZPRÁVY

Ve zkušebně skupiny Zelený vrata bude začátkem června realizováno vystoupení kapel, které se tu schází a zkušebně využívají. Herní místnosti budou k dispozici pro kulturu širšího okruhu Dolmenů /filmy, obrazy aj./

M.Š.

19.května pořádá redakční okruh Dolmenů pořádný pořad o new yorské novovlnno-funky kapeli Talking Heads. Obsah: ukásky z řady alb, texty, historie kapely, filmy. Místo konání: klub VŠE-KPM/ na Městku, kousek od Korunky /, doba konání: 18-21 hod.

Štěpán

David Byrne-Mind/Myšlení

/s alba T. Heads-

-----fear of music/

Čas tě nezmění

Peníze tě nezmění

Vábec nic mě nenapadne

Všechno se zdá být vysoko ve vzduchu

Potřebuji něco, abych změnil tvé myšlení

Drogy tě nezmění

Náboženství tě nezmění

Věda tě nezmění

Vypadá to, že ani já nejsem schopen tě změnit

Snažil se s tebou mluvit, vysvětlit ti, o čem tu běží

Ale ty mě vůbec neposloucháš....

A přitom ti to říkám opravdu od srdce

Potřebuji něco, co by změnilo tvé myšlení

Velkou filmovou akcí slibuje festival pořádaný Dolmenem 19. května 83 - od poměrně početné skupiny tvůrců se bude promítat to nejlepší a doufáme, že i nejméně známé.

M.Š.

BEZ PLAKÁTU

XXXXXXXXXXXX

"Hlavní dojem, který si z výstavy reprezentačního spolku Československého republiky odnášime je naprostá abstraktnost vystavování toho, co bylo vystaveno....Picassovy obrazy drží a kontroluje intuice, zatímco obrazy pana Fillovy drží jen hřebík na zdi."

Zdeněk Rykr
Hesl 1921

"Při vlivu Pilly a spolku Mánes tím rozhodl o svém příštím údělu."

Jindřich Chaloupecký

"A není to ani malování, není to vůbec nic... Takovéto umění je největším škůdcem onoho skutečně moderního umění."

Vladimír Novotný
Volné směry 1951

"Čeští mravokárci nepochopili Rykrovu práci nikdy jinak než jako Rykrovo extempore."

Jindřich Chaloupecký

"Takové věci se snad ani nehodí vystavovat, vlastně nejlépe by jim slušelo, kdyby byly objeveny někde v opuštěné místnosti jako svědectví o divné a i podivínské bytosti, která tu někde bytovala a nikým neviděna a neznáma zase odešla."

Josef Čapek

"To bylo poprvé, kdy se v Praze vystavovaly, ba vůbec dělaly objekty-asambláže."

"I když se Rykr nikdy nepokládal za surrealistu, jeho výstava roku 1934 byla nejdůležitější manifestací surrealistické myšlenky v Praze."

Jindřich Chaloupecký -
O dada, surrealismu
a českém umění
Juzepetit 1980

Výstava obrazů Zdeňka Rykra se koná od 21.4.83 do 22.5.83 v prostorech Výstavní síně II.petro Staroměstské radnice. Otevřeno denně kromě pondělí od 10 do 17 hodin.

Do zón! Po uzavření jsme se domnívali, že výstava nebude. Omlouváme se. M.Š.

Hledáme sexofonistu /underground, nová vlna/. Knižebna zajištěna. Informace - M.Š.

Divadlo S.K. Neumanna je synonymem divadelní banality a šmíry. Nikdo tam nechodí, neštěkne po něm ani pes. Návštěvnost zachraňují jezeďácké zájezdy a otrávená školní dítky. Ani angažmá renomovaného režiséra Jana Grossmana, který se po patnácti letech kočování po vlastech českých vrací do Prahy, nedokázalo poznamenat ubohý stav libeňského diváctva. Je to škoda, protože Grossmanova první inscenace - Čechovův Strýček Váňa - patří nepochybně k vrcholům letošní pražské divadelní sezóny. Navzdory slabému hereckému souboru vytvořil představení plné vnímavé dynamiky, objevující nové možnosti interpretace již tolikrát přečteného a inscenovaného textu. Mnohému promlouvá Čechovova resp. Grossmanova Strýčka Váňa hrstce znuděných a hluchých diváků. Představení si zaslouží vnímavé mozky a nastrožené uši.

Očr

Došlo těsně před uzávěrkou: z jistých hodnověrných pramenů jsme se dozvěděli, že Pavel Grimm pořádá dne 14.5. t.r. v Terezíně / s přechodem na Jetřichovice / oficiální nejdčan za účasti Dolmenu a dalších zvaných hostů ukončený jeho snatkem s Ajou Z. Upozorňujeme touto cestou naše čtenáře, že gratulace a peněžní dary mohou adresovat redakci Dolmenu.

Já a někteří z mých dobrých přátel

usadíme se do připravených lodí na břehu. Spolu s námi se do lodí stěhují i koše s vybranými potravinami, deštinami a vínem a mnoho dalších předmětů, které moderní člověk potřebuje pro radostný život na malém ostrově. Ano, plujeme na ostrov! Unavení rušným životem ve městě, měli jsme se jednoho dne a bylo rozhodnuto, že změna životního stylu jenom prospěje našim narušeným duším. Jeden z přátel poté oznámil, že sešel po svém účelu na loď usadlost na jakési bezjmenném ostrově, ležícím uprostřed obrovského jezera.

Nyní vesluji v dřevěné pramci, kolem mě se ohývá veselý hovor a smích lidí mé blízkých. Těším se na pěkné dny, které nás čekají. Na obzoru vyrostl malý černý bod. Každým okamžikem se po stříbrné hladině jezera přibližuje našim arktis. Nechal jsem se u vesel vystrídat svým odpočatým družem a pohlížel jsem hovorům o bezvýznamných záležitostech, kterými se zabývali ostatní. Každý jsem se usadil na špičce lodi a dychtivě si prohlížel ten utopený kus země, ke kterému jsme se blížili. I z ostatních lodí slyšel jsem výkřiky údivu.

Ostrov, který byl patrně sopčného původu, měl rozlohu asi tři čtverečních kilometrů, takže se dal snadno celý přehlednout. Měl pravidelně okrouhlý tvar a svedl se do nírné hromady. Jeho pobřeží bylo pusté a kamenité, přerušované řídkými pámy křovisek. Ale nejpodivnější byl celý jeho vrchol. Byl obklopen podivnou stavbou. Na ostrově totiž mělo usadlosti vícero majitelů a každý si své posazenky obkrmil - mě - sáhl a s proutých prkených plotů, takže celý tento shluk, na sobě nomačkanych dřevěných pavucích tvořil podivnou poro - dí jakéhosi dřevěného hraedu či pavčosti, trávící na vrcholu kopce. Naše mladé duše byly poněkud překvapeny podivností tohoto místa, tolik se lišícího od našich, zejména romantických představ.

Je ale všeobecně známá přispůsobivost mladě ke všem podmínkám a tak i mi jsme nakonec omlodávali toto místo vyhovujícím pro naše účely, zejména bylo i velmi romantické. To jsme osnoli, stoupající vahdu po kamenitěm svahu, obtížení náhledem a se hlá - sítného smíchu a šertě vyhlížející arub našeho přítele. Nelíbil se příliš od ostatních, hlavně nakupených kolem. Otsadili jsme tento malý výsek z ostrovní pavčosti a on se v mžiku zaplnil našim mlá - dím, hovorom, spěvem a chvatnými přípravami na večerní hostinu.

Ve všech okolních budovách se zdálo být mrtvo. Vytáhl jsem se na plot, který obklopoval i náš srub a nahlížel do okolních zahrad. Všechno bylo trochu zanedbané a tiché, udivilo mne, že na některých plotech byl i ostnatý drát. Zřejmě zde přebývají nějakí sotrpklíci a podivíni. Už jsem se dále těmito úvahami nezabýval, neboť na mě volal dívka domů, jenom jsem nemohl odolat.

Na ostrov už doléhal soumrak a my měli vše přichystáno. Jelikož bylo teplé, pozdní jaro, zapálili jsme veliký oheň na zahradě a rozložili kolem něho přikrývky a táci a pochoutkami. Domilony a vínen se také nacházely podílit. Bavili jsme se skutečně nenuceně a vědomím, že nejame hlídání šérilivými zraky starších autorit a všemi zřetelnými omezeními a zákeasy. Mase mladí, samo mezi sebou se mohlo nerušeně projevit a ohánět se svými výsady. Proskál oheň, na jazyce se rozpouštěla chuť lehůček, zazněla hudba a veselý zpěv. Tehdy, jelikož má povaha je na tentá svou volice nádhylno, začal jsem volice netříděně popíjet víno. Na svou obranu mohu říci, že jsem nebyl zdaleka sám. Míky této skutečnosti byly již záhy má omylely podivně rozostřeny a některé skutečnosti ustupovaly do pozadí, zatímco jiné ostře vyvstávaly na povrch. Smích, hluk, a zpěv jsem vnímal vaděloně, zář ohně přicházela zdaleka a já vnímal její ostré a postřibřené stíny na okolních tvářích, tělech a předmětech, které mi před očima tvořily pastrou a pobleskující amůa.

Vedle mne ležela na přikrývce dívka, která již dlouho svým půvabem a veselou povahou přitahovala mé zraky a myšlénky. Byl jsem do ní zamilován, jak jen může mladý člověk být, ale vzhledem ke své neschůlosti a rozkolísanosti jsem jí své city ještě nevyjevil. Hleděl jsem na ni, jak se baví se svým sousoedem po levici a směje se jeho veselým šertům. Zuby, vlasy, oči se jí ve světle ohně blýskaly a moje zmažené oči nevnímaly nic jiného, než její stínlé tělo. Unavena pitím i omíchem, převalila se, a posledními vzlyky, na záda a rozkošnický se protáhla. Tehdy jsem byl utřen svou vášní, vínem, jerním večerem. Veden náhlým popudem a nedomyšleně náledků, prudce jsem rukou vyhrnul její blůskus a do očí mě udeřilo bílé břicha. Můj náěný polibek přešel v divoké kousnutí. Dívka překvapeně vyřikla, prudce se mi vytrhla a aniž mi věnovala jediný pohled, na rozkolísaných nohách přešla na jiné místo do veselé společnosti druhů. Tím se pro mě skončila existence reality, večírku, svých přátel. Jako několik dolůšich, bloudil jsem po čtvercové zahradě.

Udělal jsem to vlastně ze šertu, pro potavení sebe sama. Noháhl jsem pravou paži, chytil se vřehotu přes plotu a lehkýz odrazem se dostal na jeho hřeben. Jelikož jsem od přírody nadán fyzickou silou, nečinil mi tento výkon žádných zvláštních potíží. Balancoval

na vrcholů plotu, ruce svážené velmi dobře, v tom strádaje rovnováhu jsem se v pádu zachytil větve stromu a přehoupal se po ní přes roh na opačný plot, přeběhnuv po něm několik kroků, setrvačností seskčil jsem do vedlejší zahrady. Neumia si vysvětlit, co mne to posadlo nebyla v tom žádná rozumová dvůha. Utíkal jsem totiž zahradou po čtyřech rukách, předními se opíraje o sam jen klouby sevřených pěstí. Občas jsem se vyvrátil vysoko do vzduchu, shoupávaje se po větvích stromů. Můj mozek se soustředil jen na tento divoký let, na pohyby paží a cestu před sebou. Zadržel jsem dýcho po kamenném pruhu a hbyš tě vyplňhal po okapu na střechu arubu. Stál jsem na jejím hřebeni a komíhal před sebou rukama. Cítil jsem se neuvěřitelně silný, divoký a nespoutaný. Z hrda, doposud sevřeného, vydral se mi nepřidatý řev a já se hrda tloukl do hrudi, zběsile pokukujíc po obutné střeše.

V tom spatřil jsem dole skupinu neznámých lidí, kteří nevrženě na mne hleděli. Nepatřili k mým přátelům, byli to sřejmě místní uodčící. Nakrčil jsem nos a mlostně zavrčel. Všichni mlčeli, až jeden z nich, starší muž s velkými brýlemi a ironickým úsměvem, mi řekl, abych se kličil dolů z té střechy a nehrál si na lidopra, že prý chování má bylo by jinací při setkání s opravdovými.

Unímal jsem nejasně ty lidi a slova brýlatého muže pronikala cíce ke mně, chápal jsem i jejich výnam, ale ničeho u mne nedosáhlo. Mohutným skokem sádl jsem se střechy, překonav další plot, zběsilo jsem poletoval přes další a další zahrady, zdi a drátěné překážky. Nic mi nebránilo v mém rozletu. Vyrážel jsem z hrda nearticulovaný křik, hned nahore a hned dole, rejdil jsem jako šílenský skřet po celém rozlehlém bludišti zahrad.

Uprostřed tohoto třetění na okamžik dolehla na ano jasná myšlenka, spíše to bylo jen lehké zakmitnutí v temnotách. Objevil se náblesk mého dřívějšího jasného ducha i stopa ironie, tolik vlastní zá povaze. Pomyšlel jsem si totiž, že by skutečně mohlo být zábavné setkání se skutečným obrovským lidoprem. Zcela by to vyhovovalo předstávám těch lidičok o konci celé téhle atřetěné komedie. Blázní, třeba jsem se zasmál. Jediným skutečně divokým tvorem jsem tedy já! Ne, ne, hra se skončí mým vítězstvím. Tím se zběsilost mého těla stala ještě větší. Ani nevím jak, ocitl jsem se zpět na pozemku, kde mi bývali přátelé končili právě večírek. Leželi, posalu ucinajíc, pod malým přístřeškem, který byl přistavěn ke kamennému arubu. Byli na sebe na setkání, smůlení vínez a sřejmě zcela nepostrádali sou osobu.

Jako temný duch, jako netopýr a ternot zavířilo mě tělo vzduchem a paže se zachytila v otvoru, který vedl v kamenném stropě. Černá hmota mého těla se těžce houpala nad jejich hlavami a oni na ni zírali v hrůzné džose. Můj smek přejížděl ty vyčůvané tváře, hrálo křídlo

na ně všechny hrůzy a kletby temného pralesa a zvířecí noci. Pomalu
saul jsem se po něm jako obrovský netopýr a vřeloval panického zče-
ření dle jeho zvonu. Srdece mi zachvátila zvrácená radost, to co jsem
dříve dříve nenáviděl, to primitivní zvrženost a zvířecí pud staly se pře-
ny mé duše. Ztratil jsem všechnu přecitlivělost, chorobnou obavu před
spontánností, byl jsem zvířetem a měl jsem radost, že všichni ti dokon-
lí tvorové, páni řek a ohně se nne bojí. Věděl jsem, že mé řádění a
moje divoké pudy vytvářejí tyto slabé hlášky svých věcí. Byl jsem páne-
noci, hvězd, vody a ostrova.

Jitra me zastihlo pobíhajícího po obvodu dřevěné pevnosti na
vrcholku. Věde kolem nalézalo se křivé ticho, přerušované pouze mým
zúplně chroptěním. V tom jsem se zaranil a překvapeně padl na všechny
čtyři. Předem mnou šla skupina starousedlíků, mě krví podlitá oči je
nepřátelsky sledovaly. Rozslehl jsem ruce v brylích, opět se ironicky
usmíval. Odpovědělo mu mé vrčení o stupěň podrážděnější. "Přestaň řá-
dit", říkal mi odvádně, "a pojď s námi dovnitř. Dáme ti najíst a bude
to pro tebe lepší." Pokynul mi a zaisel ve vrátnách v plotě, kam před-
tím vedli i jeho tři druhové. Vrátna mi zůstala otevřena, jako by mě
zvala do nitra lidského labyrintu. Pohrdavě jsem zakval a rozběhl se
po kamenité pláči směrem dle k jezeru, poskakoval jsem po balvanech
a mé zvířecí mysl spřádala delší plány na porobení slabých lidských
bytostí. Plíce se naplnily vzduchem a začaly se k divokému vítěznému
křiku, jenž by zvěstoval mé panství nad tímto poživným dremem.

Čosi uchopilo me nasměrně silně za vlasy, lámaně mé tělo do-
zadu, strhávalo ho k zemi. Pocit ledové hrůzy sevřel mi srdce. Našešci
okamžik, kdy jsem měl popatřit do tváře tohoto tvora. Já jsem to však
nedokázal, sevřel jsem pevně oči. Vše zvířecí z mé duše se rychle vy-
tratilo a já byl zase malý človíček šilony hrůzou.

Tak tedy přece skončí se tento příběh ubohý konec, kdy bude
zabit člověk strašlivou nestvůrou. V posledních chvílích svého dokon-
čujícího vědomí kmitla se hlavou představa obrovské ohlupatě opičí
příšery, která lehce tlačí nad hlavou svým zohaveným tělem.

Ohlasy čtenářů

KDO ČETL TENTO ČASOPIS:

DOLMEN/5
